

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun. Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Lunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SCLOVENE

Tvorbe gredo, ideje ostanejo

Centruma ni več. Požrla ga je totalitarna, vse, tudi zasebno življenje državljanov obsegajoča država ali prav za prav totalitarna — stranka. Zakaj če so Mussolinijevi podrepaniki z A. Turattijem klicali ljudstvu »Na kolena pred državo!« in če danes Göring, Goebbels in drugi »kameradi« pošiljajo v ječe in »mrtve domove« na tisoče svobodnih nemških državljanov, ki so celo prelivali kri na bojišču za svojo domovino, v imenu države, potem mislijo pri tem samo državo, ki jo imajo v rokah oni, oziroma njihova stranka. Ekselencija Turatti, ki je padel v nemilost na Cezarjevem dvoru, bi se danes menda ne navdušil več tako za državo — fašističnega malika. V imenu »narodne revolucije« je moral iti centrum ali tudi za to, »da se končno odpre in očisti pot do narodac, Hitlerjevi stranki seveda. Ali so to narodni revolucionarji, ki jim državni glavar Hindenburg odpira pot na vlado, in sicer proti obljubam, da bodo spoštovali ustavo, ki si dajo izglasovati pooblastila od parlamenta zopet na podlagi iste obljube, a pozneje vsa svečana zagotovila pojedo in celo tiste, ki so jim pomagali na vlado, vržejo skozi vrata, grozeč jim z bajoneti?

Ne, smrti katoliške stranke, ki se je 63 let poganjala za blaginjo nemškega ljudstva in si je upala v kulturni boj proti železnemu kanclerju Bismarcku, ne da bi se strašila neizogibnih žrtev, samo da izvojuje zmago resnično svobodnomislilnim pridobitvam — svobodni šoli in besedi — si nemški narod, tisti resnični narod, ki danes ne more govoriti, ni mogel želiti. Centrum so uničili tisti, ki se narodne volje bojijo; da je Hitler tako pristikal na centrum, naj se čimprej razide, in da je razpusil bavarsko ljudsko stranko, je bil kriv tudi strah, ki se je polotil nove vlade po veličastnem shodu katoliških vajencev v Monakovem, da bi se namreč silovito razburjenje in zgražanje katoličanov zaradi barbarskega nastopa hitlerjevcev ne zliło v nov politično organiziran odpor proti režimu.

Ustanoviteli centra so že pred 60 leti uvideli, da je treba krščanska načela, ki so prvi pogoj resnične narodne blaginje, uveljaviti po močni politični organizaciji, opri na lasten tisk. Zato so osnovali stranko z naširoko razprostrtim omrežjem strokovnih in gospodarskih organizacij, ki se je uspešno borila za socialno pravičnost, svobodo vesti, besede in zborovanja, za načela, ki so se mogla v Nemčiji uveljaviti šele po porazu pruskega militarizma v zadnji svetovni vojni. In centrum je moral izginiti, ko so prav tisti, ki se ponajso, da bodo rešili nemški narod vseh vojnih bremen in mu našli enakovredno mesto med velikimi narodi, pripravili svoje ljudstvo ob silno pridobitev zadnje vojne, ki odtehta tudi žrtev zgubljene vojne same, ob državljansko svobodo in vse svoboščine, za katere je jamčila poteptana demokracija. Hitler je Nemčijo ponižal, iz ponosnih nemških državljanov je napravil duševne hlape. V takšni Nemčiji ni več prostora za stranko, ki je nosila na najvidnejšem mestu svojega programa zahtevo po priznanju dostojanstva človeške osebe.

Kot demokratska stranka je centrum prišel do polne veljave po vojni, v demokratski Nemčiji. Prišel je v srečen položaj, ki ni bila mogoča sestava ne levičarske ne desničarske vlade brez njegovega sodelovanja; šele marčne volitve pod Hitlerjem so centrumu vlogo vlogo jezika na tehnični in omogočile sestavo zgolj nacionalistične vlade. Centrum je sijajno rešil silno nalogo, da s svojimi kanclerji Fehrenbachom, Wirthom, Marxom in Brüningom izvleče Nemčijo iz političnega in gospodarskega blata, v katerem jo je bil poraženi Viljem. Prav pod dr. Brüningom je pustil s črtnjem reparacij dovršeno osvobodilno delo, ki so ga započeli katoliški državniki s pomočjo socialističnih takoj po vojni. Če izvzamemo platično prepoved oboroževanja, je Nemčija enakopravna država z ostalimi velesilami, država, ki je v Zenevi zavzemala eno prvih mest. Ali ni za nemški narod in tudi za vso Evropo tragično, da si je Hitler zaslužil Nemčijo v trenutku, ko si je priborila že vse pravice, ki jih je zgubila v vojni, in ko je postala borba proti znanemu svetu, s katero kancler opravičuje pred svojim ljudstvom svojo diktaturo, popolnoma odveč in ko bi bila gospodarsko uničena Evropa najbolj potrebna mednarodnega mira?

Ko se je centrum lotil najbolj perečega notranjega vprašanja, t. j. brezposelnosti in je hotel razdeliti zemljo baronov v Vzhodni Prusiji med delavce in kmete, je Hindenburg kanclerju Brüningu pokazal vrata! To je bil začetek konca demokracije v Nemčiji; zavlada so mešetarji od Hindenburgovega sina do Papena, dokler ni prestopil Hindenburg odklonil še »socialnega generala« Schleicherja v trenutku, ko je začela Hitlerjeva stranka — razpadati Hindenburg, izvoljen za glavo centra in socialnih demokratov, proti Hitlerju, je imenoval tega za kanclerja, omogočil potrdamsko diktaturo in s tem posredno zadal smrtni udarec strankam, ki so ga volile, med temi tudi centrumu...

Centruma, velike katoliške in socialne stranke, ki je priborila nemškemu katoličanom ugled in moč v lastni državi, ki je gotovo presegala njihovo številčno razmerje proti drugim državljanom; centrum, ki je bil vzor po svojem delu, po svoji organizaciji in usmerjenosti drugim katoliškim strankam v Evropi, ter je po svojih velikih in uglednih mozh dvignil tudi mednarodni sloves katoličanov in tudi katoliške cerkve; stranka, ki je šla v boj za dostojanstvo človeške osebnosti, za svobodo besede in združevanja ter za socialno pravičnost, ni več! Svarilno znamenje časa ne samo za Nemčijo, temveč za vso Evropo in ves svet.

Dogodki dajejo prav tistim, ki so videli že v odhodu don Sturza, spretnega organizatorja italijanske ljudske stranke, iz fašistične Italije slab

Vzhodni blok je preobrnil ves svetovni položaj

Pakt štirih velesil spada v staro šaro

Moskva poleg Pariza najvažnejše središče svetovne politike

Pariz, 7. julija.

Ob priliki bivanja Litvinova v Parizu, kjer je konfiriral z Daladierom in Paul-Boncourrom, kar je diplomatičen dogodek prve vrste, ker je Litvinov prvi znamenitejši sovjetski ruski predstavnik, ki je po letu 1918 obiskal Pariz, se je francoska politična javnost zganila in šele sedaj v polnosti pojmla ogromen pomen pakta, ki ga je sklenila Rusija z vzhodnimi državami. Res je sicer, da se je vlada gosp. Daladiera pošteno trudila, da pritegne Rusijo k političnemu delu Evrope v smislu versailleske pogodbe, da se na ta način uspešno paralizira nevarni dvig italijanskega in nemškega laizma toda to delo je bilo neprijetno moteno po g. Jouvencelu, ki je potegnil letos Paul-Boncourja za seboj, da se je spustil z Italijo v pogajanja o paktu četvorice in si tako skoro popolnoma otujil Poljsko, obenem pa tudi povzročil majhno ohlajenje prisrčnih zvez med Francijo in Malo antanto. Gosp. Daladier lahko sedaj častita usodi, ki je bila njegovi levičarski vladi tako mila, da jo je potegnila iz zadrege, v katero je prišla po nesrečni gesti svojega zunanjega ministra. Če se sedaj najdejo nekateri politiki, ki bi radi pakt vzhodnih držav naslikali kot uspeh gosp. Paula-Boncourja, se nebot spomnimo na rusko kmetijsko anekdoto, ki se glasi takole: Nekoč je prišla domov s polja muha, ki je sedela na rogu voila, kateri je pripeljal na dvorišče plug. Ko je muhica pripeljal voila v hlev in ga privezal k jasiim, je vprašala muho njena tovarišica na steni: »Kaj si pa danes delala?« Dobil je samozavesten odgovor: »Orali smo!...« Vsak politik v Parizu ve, da gre glavna zasluga za vzhodni pakt, ki je tudi za Francijo ogromnega pomena, Poljski in Rusiji ter Mali antanti.

Upajmo torej, da je sedaj pokopan pakt štirih velesil in z njim vred tudi ideja restavracije Habsburžanov v obnovljeni avstro-ogrski državi. Ta stvar je postala danes brez vsakega smisla in pomena, ker Rusija in podpisnice pakta vzhodnih držav takega stvora v srednji Evropi na noben način ne bodo dopustile. In če Rusija, kakor je trdno pričakovati, stopi kot stalen in enakopraven član v Zvezo narodov, bo predstavljala s svojimi zavezniki tako velesilo, da more samo največji naivnost misliti, da bi mogel direktorij zapadnih velesil igrati v Evropi vlogo diktatorja.

Veliko nujnejši je postal za sedanjo francosko vlado problem, kako urediti odnose s Sovjetsko Rusijo. Ni dvoma, da se bo morala Rusija juridično priznati in da se bodo morali z njo vpostaviti popolnoma redni diplomatski stiki. Zakaj že prestiž pakta o nenapadanju zahteva, da se čimprej imenujejo v Moskvi poslaniki vseh onih držav, ki Rusije od sedaj še niso juridično priznali, ker bi sicer nasprotniki pakta lahko dobili vtis, kakor da pakt ni tako dalekosežnega pomena, kakor v resnici je, in bi bile možne proti njemu intrige. Kakor hitro pa vpostavimo z Rusijo normalne diplomatske stike države Male antante in Romunija, bodo to morale storiti še vse ostale države Evrope, ki tega od sedaj še niso storile. Zakaj, z vzhodnim paktom je postala Moskva najvažnejše središče evropske politike poleg Pariza. Kakšnega neprecenljivega pomena je pakt, pa dokazujejo danes še druga dejstva. Tako n. pr. se izve, da se Nemčija in Japonska pogajata o paktu, kojega ost bo brez dvoma naperjena v prvi vrsti proti Sovjetski Rusiji, ki je dobila toliko vpliv na evropsko in na svetovno politiko. Drugo važno dejstvo je to, ker se čuje, da je Italija, koje časopisje o paktu do danes še vedno absolutno molči, začela že razgovore z Rusijo, da se priključi paktu o nenapadanju. Isto pa se čuje tudi o Bolgariji. To je dokaz, da se ti dve državi skušata rešiti izolacije, v katero sta zašli zaradi svoje politike v Evropi.

Bolgarija na razpotju: ali pridružitev ali izolacija

Predvsem je razgibal pakt javno mnenje v Bolgariji. Bolgarija je po paktu popolnoma izolirana in obdana od sosedov, ki so se politično sporazumeli in imajo sedaj enotno zunanje-politično linijo. Ako se pa Bolgarija paktu pridruži, pomeni to zanjo konec neprijetnega položaja, v katerem se je do sedaj nahajala. Ker so se članice pakta med seboj zavezale, da ne bodo podpirale nobenega četaškega gibanja druga proti drugi, je Bolgariji dana možnost, da se z Jugoslavijo sporazume; seveda je neobhodna zahteva ta, da se likvi-

očen za vse katoliške stranke v Evropi. Morda ne nosi centrum sprčo silovitega fašističnega vala, ki plaska po Evropi, in sprčo muhastega ravnanja starega Hindenburga, nobene krivde za svojo usodo; kajti kak Dollfuss je mogel samo v Avstriji, ako bi ne bil morda tudi v Španiji. V trenutku, ko je prišel Hitler na vlado, je postal konec vseh drugih strank neizogiben. Škoda, da ni centrum že takrat bolje presodil položaja, sicer bi bilo gotovo zmagalo v stranki krilo, ki je bilo proti glasovanju za pooblastila diktatorju, od katerega itak ni bilo več mogoče pričakovati »odpuščanja«. Potem bi bil Hitler takoj strl centrum še na bojišču.

Centrum bo v tej ali oni obliki še vstal, saj bo fašistične burje prej konec kakor katoliške ideje. Oblike se menjajo, osnovni životvorni principi ostanejo. Fašizem je zabloda, krščanski svetovni in družabni nazor pa je večna resnica.

dira delovanje makedonskih iredentistov. V Bolgariji o tem zdaj tudi res razmišljajo. Za vsako dobro reč je seveda treba nekaj časa.

Bolgarski režim o vseh teh rečeh, ki so se pletle v Varšavi, Ankari in Pragi pa končno v Londonu, očitno ni bil informiran. Vzhodni pakt je gosp. Mušanova popolnoma presenetil, radi česar ga javnost hudo napada. To se razvidi iz listov.

Vsi bolgarski listi prinašajo uvodnike o paktu. »Zora« naravnost zahteva, da Bolgarska vpostavi diplomatske odnose s Sovjetsko Rusijo. »Utro« piše, da je ministrstvo zunanjih zadev zahtevalo podrobno poročilo od svojih poslaničkov v prestolnicah Male antante o posledicah podpisa pakta. »Demokratski Zgovor« gosp. Ljapčeva

Italija se je že preorientirala

Iniciativo za vzhodni pakt je je dal - Mussolini!...

Rim, 7. julija. Ž. »Tribuna« se v uvodnem članku bavi z londonsko konvencijo med Sovjeti in vzhodnoevropskimi državami ter pri tem naglašja, da je pri sklenitvi te konvencije zelo važno vlogo igrala Poljska. V resnici ta konvencija ni v nasprotju s paktom četvorice, temveč celo odgovarja političnim direktivam, ki jih je fašizem inauguriral! Te direktive je v ostalem predsednik italijanske vlade Mussolini jasno povdalil v svojem znanem govoru v senatu 7. junija letos o priliki sklenitve pakta četvorice.

Rusija je priznala Besarabijo Rumuniji?

Varšava, 7. julija. tg. »Gazeta Warszawska« prinaša vest, da je bil o priliki podpisa vzhodnega pakta dosežen tudi tajen sporazum med Sovjetsko Rusijo in Romunijo v pogledu Besarabije. Moskovska diplomacija je postala bolj sprejemljiva za rešitev besarabskega vprašanja, odkar se je vpliv Ukrajincev v sovjetski vladi zmanjšal. Ukrajinski politiki so se doslej iz nacionalnih ozirov bolj zanimali za ta problem kakor pravi Rusi.

Ena konferenca je mrtva, živel druga!

Zlati blok Nova konferenca naj bo v Bruslju in naj ustanovi gospodarsko sodelovanje med vsemi državami z zlato valuto

London, 7. jul. Ž. Snočni sklep, da se mora delo svetovne gospodarske konference nadaljevati, je vse delegacije zelo iznenadilo, ker so se že nekateri delegati popolnoma pripravili za odhod iz Londona. Naglašja se, da je reakcija pri delegacijah nastopila zaradi trdovratnega in velikega pritiska s strani Francije. Za nadaljevanje konference se je odločno zavzel Chamberlain, ki je izrazil željo, da bi se rešili vsaj problemi kreditne politike. Zaradi tega predloga sta bili iznenadeni tako Francija kakor tudi Anglija, ker kakor znano, obe polagata veliko na to, da se proučijo predlogi o koordinaciji proizvodnje in potrošnje. Seveda je bilo potrebno iti tu na roko Franciji ter je v resoluciji tudi točka, po kateri države z zlato valuto ne bodo sodelovale pri eventualnih razpravah o valutnih vprašanjih.

Kakor se čuje, namerava MacDonald odgovoriti konferenco do začetka avgusta, vendar pa prevladuje mnenje, da bo konferenca po nekaj navidez-nih rezultatih na gospodarskem polju doživela neizogiben polom. To priznava končno danes tudi sam biro, ki v kratkem komunicuje izraza bojazen, da bo po snojenem sporazumu program konference predstavljal le skelet.

Na ameriško inicijativo so se pričela pogajanja za sklenitev bloka držav z nestalnimi valutami, ki naj bi ga tvorili Anglija z dominioni Indije, Japonska, USA in skandinavske države. Ta skupina je dobila naslov: papirnat blok. Zaradi te ameriške akcije je Francija zelo nejevoljna.

Komentarji angleškega tiska o dogodkih na svetovni gospodarski konferenci so mestoma zelo cinčni.

Pariz, 7. julija. Ž. Jutri dopoldne se sestanejo predstavniki notnih bank držav z zlato valuto, pod predsedstvom guvernerja francoske banke Moreta, da proučijo položaj, ki je nastal zaradi padca dolarja in da najdejo sredstva za ohranitev valutne paritete. Na tem sestanku se bo najbrže storil sklep, ki bo preprečil spekulacijo z valutami. Dnevni red za konferenco se pa bo v celoti do- ložil še v teku današnjega dne. Konference se bodo udeležili zastopniki sledečih notnih bank: francoske, italijanske, holandske, poljske, švicarske, jugoslovanske in češkoslovanske. Trdijo, da bodo zlate rezerve teh 7 držav združene, da se tako reši in uspešno prepreči padec valut. Nadalje bodo predstavniki teh sedmih držav razpravljali o ožjem gospodarskem sodelovanju. Seveda še ni pričakovati končnih rezultatov, ker predstavniki

pravi, da je pakt, ki ga v Evropi označujejo kot začetek senzacionalnega preobrata v političnem položaju Evrope, na vsak način veliko iznenadenje za Bolgarijo z zelo važnimi in neprijetnimi posledicami za njo. »Demokratski Zgovor« gosp. Cankova objavlja članek, ki napada vlado gosp. Mušanova radi njene popolne neorientiranosti v mednarodnih vprašanjih, radi česar je Bolgarija danes popolnoma izolirana. Profesor mednarodnega prava na solijski univerzi, narodni poslanec Genov je izjavil predstavnikom časopisja, da je pakt, za katerega je dala inicijativo Sovjetska Rusija, v prvi vrsti naperjen proti Nemčiji. Bolgarska pa je ostala izolirana, čeprav so ji pustili odprta vrata, da k paktu pristopi.

Poljsko-romunsko prijateljstvo

Bukarešta, 7. julija. AA. Rador poroča: Predsednik vlade g. Vajda Vojevod je danes opoldne sprejel predsednika poljske vlade g. Jendrzejewicza. Premierja sta govorila o aktualnih vprašanjih. Nato je g. Jendrzejewicz sprejel v avdijenci kralj Karol, potem je bil pa poljski gost na obedu v dvoru. Obedu so se udeležili tudi člani rumunske vlade z Vajdo Vojevodom na čelu in poljski poslanik v Bukaresti. G. Jendrzejewicz odpotuje jutri nazaj v Varšavo.

Radek v Varšavi

Varšava, 7. julija. Ž. V Varšavo pride danes znani sovjetski politik in glavni urednik poljuradnih »Izvestij«, Karel Radek. Namen njegovega potovanja je, vrniti obisk Miedzienske-mu, kakor tudi seznaniti se z vplivnimi poljskimi politiki.

Anglija in Rusija

London, 7. jul. AA. Pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe med Veliko Britanijo in Sovjetsko Rusijo se bo nadaljevala v ponedeljek

notnih bank nimajo potrebnih pooblastil in bodo jutri le izmenjane misli. Potem bi se sklicala šele nova konferenca — najbrže v Bruslju —, kjer bodo položeni končno temelji za finančno in gospodarsko sodelovanje teh držav.

Posebno naglašajo na merodajnem mestu, da tu ne gre za ustvaritev kakšnega borbenega bloka proti papirnatemu bloku, temveč izključno za zblizanje notnih bank sedmih držav in torej ne bodo kršeni dobri odnosi centralnih notnih bank v ostalih državah.

Namesto izboljšanja - poslabšanje

London, 7. julija. AA. Na današnji borzi je dolar padel na 4.74. Pri zaključku je notiral 4.71. Posamezni posli v dolarjih niso bili veliki, pač pa je skupna vsota izdatna. Francoski frank je ostal neizpremenjen na 85, ker je interveniral fond za izravnavo. Druge zlate valute pa so močno poskočile.

Finančno oblastvo je moralo danes intervenirati, da prepreči premočan padec angleškega funta. Prodaje funta so zavzemale čedalje večji obseg. Po drugi strani pa je bilo močno povpraševanje po zlatih devizah. Nizozemski goldinar se je dvignil napram funtu in francoskemu franku. Ta porast je v zvezi z izjavo predsednika nizozemske narodne banke, da bo Nizozemska ostala pri zlati valuti in da mora blok držav za zlato valuto nastopiti proti spekulaciji. V svoji nadaljni izjavi trdi, da je morala Anglija opustiti zlato podlago v izrednih razmerah. Dvig notranjih cen ni bil mogoč zaradi padca tečajev v zlatih državah. Tega položaja na danes ni več in položaj Anglije bo postal resen tudi za primer, da bo ameriška politika povzročila novo drzinjo. Razvrednotenje denarja ne more povečati potrošnje. Obratno kapitali prično bežati pred denarjem v korist blaga. Tak razvoj gospodarstva ni mogoč v neskončnost. Svojo izjavo je zaključil s tem, da londonska konferenca ne more uspeti, dokler USA ne izpremeni svojega stališča.

Dunajska vremenska napoved: Spremenljivo, najbrže nekoliko več dežja in nagujenost k nevihtam.

Nemškega centra ni več

Zadnji steber parlamentarizma je padel

Pacelli in Papen se pogajata dalje o konkordatu, ki je baje pred zaključkom

Brüning

Dunaj, 7. julija.

Centruma ni več! V sredo popolnoma je strankino vodstvo sklenilo daljšo izjavo, v kateri pravi: »Politični preobrat je nemško državno življenje postavil na popolnoma novo podlago, ki izključuje vsako strankarsko-politično delovanje. Zato se nemška centrumova stranka v sporazumu z gosp. državnim kancelijem sama razpušča. S to razpuščitvijo daje svojim pristajalcem možnost, da stavijo na razpolago svoje moči in skušnje pod vodstvom g. državnega kancelija stojijo narodni fronti v svrhu pozitivnega sodelovanja, da se narodne, socialne, gospodarske in kulturne razmere utrdijo in da se naši bivši pristaji brez rezerve postavijo v službo za novogradnjo pravnega državnega reda. Bivši centrumaši se v svojem postnem prizadevanju za novogradnjo države in ljudskega občestva ne smejo dati od nobenega drugega prekositi. Čeprav se sedaj od časovnih razmer odvisni okvir stranke razkrene, se to zgodi po trdni volji, da centrumaši tudi nadalje služijo narodni celoti.

Stranka pa lojalno pričakuje, da se strankino premoženje odslej ne bo več zapenjalo, da bodo aretacije bivših strankinih pristajev izostale in da se bodo aretiranci, ako niso zagrešili kaznivih dejanj, izpustili. Vodstvo tudi upa, da bo g. kancelij bivše pristaje centruma štetil pred zastavljanjem in denunciacijami in da bo katoliški tisk, ki je napram narodni državi pozitivno usmerjen, enakopraven z ostalim tiskom.

Ko so narodni socialisti odklonili celo vrsto centrumovih poslancev, med njimi tudi dr. Wirtha, kot goste v svojem parlamentarnem klubu in ker na drugi strani tudi mnogi centrumski poslanci, med njimi tudi dr. Brüning, sami nočejo prestopiti v fašistično frakcijo, je vodstvo sklenilo, da imajo poslanci bivšega centra v parlamentu, v deželnih zborih in v občinskih zastopstvih popolno svobodo, ali svoje mandate obdržijo ali ne. Zaenkrat ostanejo člani centrumovih frakcij v vseh političnih in komunalnih zastopstvih brez stranke in vzdržujejo rveze z narodno socialističnimi klubi po vauznikih. Za posrednika bivših centrumovih poslancev v Reichstagu pri narodnih socialistih je določen dr. Hackelsberger.

Fašizem sedaj absoluten gospodar

Po razhodu centra eksistira tako v Reichstagu kakor v drugih političnih zastopstvih Nemčije samo še ena stranka, to je fašistična. Vsi drugi poslanci se zaenkrat smatrajo kot poslanci brez frakcije, v kolikor niso že prej kot gostje prestopili v narodno socialistični klub (teh ni več kot 17 iz vseh strank). Od poslancev centruma pretežna večina ne bo vstopila v narodno socialistični klub, ampak bodo ostali poslanci brez frakcije, kar pa bo najbrž že v kratkem imelo za posledico, da bodo odložili svoje mandate, ker bo sodelovanje s fašisti zelo težko oziroma sploh nemogoče. Podobno se utegne zgoditi z večino poslancev bavarske ljudske stranke, tako da bo državni zbor v kratkem dobil izključno fašistično lice.

Pogajanja v Rimu

Nekateri menijo, da je centrumovo vodstvo tako dolgo odlašalo z razhodom, ker je upalo, da se bo Vatikanu posrečilo tekom pogajanj za konkordat doseči, da se stranka ohrani. Po zanesljivih informacijah je ta domneva brez podlage, ker se Vatikan in zastopnik nemške vlade načeloma nista spuščala v to vprašanje, ki ne spada h konkordatu, ker se Cerkev načeloma ne istoveti s političnimi strankami in zato vprašanje o nadaljnjem obstoju ali razpustu centra ne more biti predmet kakršnihkoli pogajanj Vatikanu.

Kar se tiče konkordatskih pogajanj samih, se sedaj zopet nadaljuje med državnim tajnikom Pacellijem in nemškim poslanikom Buchmannom, ki je prinesel iz Berlina nova navodila vlade. Baje ne gre pri tem za razjasnitev principielnih naspotij, ampak samo za razčiščenje nekaterih točk, ki potrebujejo točnejše stilizacije. Nemški vladni krogi menijo, da bo konkordat že v kratkem podpisan. O vsebini konkordatskega načrta ni absolutno ničesar znanega. Glavna točka konkordata je katoliška akcija in katoliško šolstvo ter zagotavljanje svobode katoliških kulturnih organizacij v širšem okviru. Vladni krogi trdijo, da vsebuje načrt državne konkordata »mirovne in gradbene vrednote, ki so enako važne tako za Cerkev kakor za državo«.

V imenu nemškega episkopata se mudi v Rimu riburski nadškof dr. Gröbner, katerega smatrajo za najbolj naklonjenega režimu. Dr. Gröbner je pred svojim odhodom v Rim priporočil svoji duhovščini, naj tako v svoji službeni dolžnosti kakor v privatnem občevarju opusti vsako kritiko režima. Tudi nekateri drugi nemški škofje so izdali navodila, v katerih pozivajo duhovščino k največji rezerviranosti v političnem pogledu.

Narodni socialisti centrumu v slovo: „Mi vas bomo opazovali dalje ...“

Zanimivo je, kako narodni socialisti sami komentirajo razhod centra. Glavno glasilo vlade »Völkischer Beobachter« izreka centrumu indolentno priznanje s tem, da komentira njegov razhod z besedami: »Zadnji steber parlamentarizma je padel.« Polem pa pravi, da bo treba še nadalje dobro paziti, da se ne bi centrumaška ideja skri-

vala dalje pod krinko prostovoljnega razpusta. Značilno je, pravi Hitlerjev organ, da je centrum v Gdanskem, ki je svobodna republika, odklonil predlog narodnosocialistične večine gdanskega parlamenta, da bi se razšel. Očividno hočejo centrumaši ohraniti svojo zadnjo trdnjavo, ne glede na to, da je naloga centra v boju proti narodnemu socializmu prevzel mali kancelier Dollfuss. Vendar pa bo Hitler znal potlačiti vse take poskuse in vsak Nemec je lahko prepričan, da je doba demokratskega strankarskega sistema za vselej zatopljena.

Ostali narodnosocialistični listi se izražajo še veliko bolj ostro in se iz centra neusmiljeno ro-gajo. Pravijo, da centrumu niso pomagala nobena pogajanja in da dr. Brüningu ni uspelo, da bi zagotavljal pristajalcem bivše stranke vsaj ostanek kakšnega političnega značaja. Vse, kar je centrum izrazil v svojem komunikeyu, so sama upanja in po-božne želje. Narodnosocialistična stranka se ni na-pram Brüningu popolnoma nič obvezala in bo sto-čila, kar se bo njej zdelo prav. Sprejela bo v svojo stranko kot gosta tistega, ki ga bo sama hotela, in sicer od slučaja do slučaja, iz česar se da sklepati, da bo zastopstvo bivšega centruma v parlamentu in drugih političnih zastopstvih polagoma čisto skopnelo.

Dve veliki katoliški mlad. org. zopet dovoljeni

Vendar pa so vesti o predstoječem zaključku konkordata nekoliko izboljšale atmosfero, če ne za centrum kot tak, pa za katoliško društveno življenje. Pruska vlada je razveljavila svoj odlok, da se razpustita najvažnejši nemški katoliški mladinski organizaciji: Katolischer Jungmännerverband in Deutsche Jugendkraft in jima je tudi vrnila pre-moženje. Obbede društvi sta dobili nazaj vso svobodo svojega dosedanjega kulturnega delovanja. Vse podružnice so že začele delovati.

Centrumaški uradniki se ne smejo preganjati

Kar se tiče bavarske ljudske stranke je bavarski notranji minister odredil, da se imajo vsi njeni funkcionarji, ki so bili politično imitirani, takoj izpustiti na svobodo. Kar se tiče onih političnikov, ki so se pregrešili zoper obstoječe zakone in naredbe, se ima sodniško postopanje proti njim pospešiti. Vsem drugim pa, ki niso bili aretirani, pa so stali v ospredju političnega življenja, se nujno priporoča, da si naložijo največjo rezervo, še boljše pa je, če s politične pozornice sploh odstojijo. Kar se pa tiče uradnikov, ki so pripadali stranki, proti katerim ni nobene službene pritožbe, se ne smejo ne zapostavljati, ne preganjati ali celo odpuščati ali penzionirati.

To so suha poročila, ki Vam jih zaenkrat sporočam brez komentarja. —lt—

Slabo znamenje

Berlin, 7. julija. AA. Predsednika katoliške lige za mir patra Strathmanna so aretirali.

Proti študentom

Berlin, 7. julija. AA. Pruski prosvetni minister je odredil, da se morajo izključiti z univerz vsi študentje, ki so se zadnja leta kakorkoli komunistično udeleževali, četudi niso dejansko pripadali komunistični stranki.

Pogajanja med Avstrijo in Jugoslavijo

Belgrad, 7. julija. AA. Pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe med našo državo in Avstrijo, ki so se pred kratkim začela v Belgradu, se bodo 10. t. m. nadaljevala na Dunaju. Naša delegacija odputuje na Dunaj 9. t. m. V njej so gg. dr. Milan Todorović, prof. belgrajske univerze, dr. Milan Lazarevič, načelnik trgovinskega ministrstva, dr. Sava Urmanski, prof. kmetijske fakultete v Zagrebu, Radmilo Bujdič, svetnik finančnega ministrstva, dr. Milan Petrovič, šef urada za kontrolo izvoza živine, in Milan Antula, tajnik trgovinskega ministrstva.

Vse mora biti črno

Rim, 7. jul. ž. V Italiji je že kakih pet let v veljavi zakon, po katerem morajo biti vsi državni uslužbenici organizirani fašisti. Sedaj je objavljen kraljevski dekret, po katerem se ta zakon razširja tako, da morajo biti vsi uslužbenici po občinskih in pokrajinskih uradih, kakor tudi v javnih podjetjih, organizirani v stranki črnih srajc. Isto velja tudi za javne zavode, ki so pod neposredno kontrolo občin in pokrajinskih oblasti.

Parnik se potopil

Casablanca, 7. julija. AA. Francoški parnik »Nicolas«, ki je odplul 4. t. m. iz Marseilla in bi imel danes priti v Tanger, je snoči zaradi goste megle nasedel na skalnatem obrežju 6 km pred rtičem Spartelom. Na parniku, ki ima 10.000 ton, je bilo samo 25 potnikov. Vse potnike in moštvo je rešil parnik »Djenne«; »Nicolas« se še ni potopil, vendar je malo upanja, da bi ga mogli rešiti.

Balbova ekspedicija

Rim, 7. jul. ž. Iz Reykjavika poročajo, da bo Balbova ekspedicija jutri nadaljevala tretjo etapo svojega poleta od Reykjavika do Carderigha, če bo vreme ugodno.

Mattern živ in zdrav

Moskva, 7. julija. AA. Letalca Matterna, ki ga pogrešajo od 12. junija, so našli živega in zdravega v Anadirju v Sibiriji na polotoku Čukčenu.

Dolar

London, 7. jul. AA. Opoldne je dolar znova močno padel. Napram luntju je notiral 4.63 in tri četrtine. Francoski frank je ob tem času notiral 85 in četrt.

Izgredi v Alžiru

Oran, 7. jul. AA. Domačini so snoči priredili v Tlemcenu manifestacije in oplenili trgovine. Orožništvo je vzpostavilo red in aretiralo pet izgrednikov. V mestecu so na potu vojaški oddelki.

Carinska unija med Avstrijo in Madjarsko?

Budimpešta, 7. jul. tg. Veliko pozornost je vzbudila vest iz Londona, po kateri naj bi bil avstrijski delegat na londonski konferenci, šef sekcije Schüller, podal predlog, po katerem polaga Avstrija največjo važnost na ustvaritev tesnih gospodarskih odnosov med Avstrijo in Madjarsko, po katerem bi odgovarjala današnjim zahtevam

časa najbolj carinska zveza med Avstrijo in Madjarsko. Zunanji minister Kanya je izjavil časnika-rem, da obstoja na Dunaju mešana komisija, katere naloga je, stalno zasledovati avstrijsko-madjarske odnose. Ta komisija ima nalogo, da stavi predloge o nadaljnjem razvoju gospodarskih odnosov.

Sklepi seje ljublj. magistratnega gremija

Ljubljana, 7. julija.

Danes popoldne se je vršila seja magistratnega gremija. Razpravljalo se je o sledečih zadevah: Razne prošnje za podelitev buffeta so bile večinoma odklonjene, odnosno odložene z dnevnega reda. — Nočna prodaja klobas, katero izvršujejo 4 ljubljanski mesarski mojstri, se na prošnjo Gostilničarskega združenja uredi tako, da prodajalci s svojimi vozčki ne bodo postajali več pred kavarnami, ampak v dovoljni oddaljenosti. Prodaja klobas pred kinom »Matice«, odnosno na Kongresnem trgu se več ne dovolji.

Mestna občina namerava napraviti na lastne stroške dvojne telefonskih avtomatskih govornic, ker pošta direktno zanje nima proračunskega kritja. Naprava govornic bo stala ca. 15.000 Din; ena se napravi v bežigradski okolici, druga v Trnovem. — V posloju mestnega magistrata primanjkuje prostora za prosvetni oddelke. Trgovsko bolniško podporno društvo je ponudilo mestni občini v najem 6 praznih sob v Trgovskem domu v Gregorčičevi ulici proti mesečni najemnini Din 1500. Sklene se, da se ponudba sprejme ter se prosvetni oddelki s 1. avgustom preseli v nove prostore. — Nato se je razpravljalo o predlogu mestnega ekonomata glede dobave blaga in obleke, kakor tudi obuvila za razne kategorije mestnih nižjih uslužbencev. Mestnemu načelstvu so došle za dobavo blaga ponudbe šestih ljubljanskih manufakturnih tvrdk, za napravo obleke, suken in pelerin sta prišli ponudbi dveh ljubljanskih tvrdk; za izdelavo čevljev pa sedmih tvrdk iz Ljubljane in dveh iz okolice; poslednji dve nista prišli v poštev. Dobava blaga se razdeli na enake dele sledečim ponudnikom: tvrdki L. C. Mayer, tvrdki Noblesse, tvrdki Fabiani in Jurjevec, tvrdki Snaj Josip, tvrdki Teokarović & Co. in Janku Česniku. Naprava obleke se razdeli med oba ponudnika Kersnič Ivan in Igljč Franc ter tvrdki Tone Tomšič. Izdelava čevljev se odda vsem sedmim tvrdkam na enake dele po ceni 200 Din za par čevljev. — Za izdelavo službenih čepic ni došla nobena ponudba, vsled česar se dela razpišejo ponovno v kratkim rokom. Tivolski ribnik se preuredi po načrtih prof. arh. Plečnika, po katerih se preuredi tudi mestna vrtinarija tako, da bo splošno dovoljen prehod skozi njo. Ta del tivolskega parka bo urejen tako, da ga bo možno zasadi z vodno floro. — Odobri se oddaja v najem kioska pred Jugoslovansko tiskarno vojnemu invalidu Preši.

Podelijo se sledeča

Cigane so hoteli ociganiti

Kočevje, v začetku julija.

Že dolgo niste slišali ničesar o naših ciganih in tudi mogoče sploh ne bi, če se ne bi nekaj zgodilo, kar je vredno, da se o naših Hudorovičih spet spregovori ena ali dve.

Zadnjič enkrat sem se vrtil tam okrog Nemške loke, kjer se kočevska zemlja že dotika belokranjske, pona se mi hipoma eden obesi za koraki. Pogledam: sam ciganski poglavar Tone Hudorovič jo ubira moško za menoj in zamahuje z vedno praznim bifevnikom po zraku, da izgleda kot da bi muhe odganjal. Pa sem korak zaustavil: »Kam pa »stari«?« »K moji familiji, gospod. Tam zgoraj na hribu je; jaz sem pa bil v vasi pri županu, gospod!« Ker sem bil vajen srečavati ciganskega »pura-nodata« po krasnih kočevskih ulicah, sem radovedno poberal, od kdaj se je blagovolil ciganski rod kočevskih Hudorovičev pomakniti na skrajno točko kočevske dežele. Pa bi jo bil kmalu izkupil. »Stari« me je pogledal postrani in kar pobliiskaval je z očmi, da sem mislil: zdaj pa zdaj bo planil po meni. Pa ko je uvidel, da res o celi stvari prav nič ne vem, mi je uvidel razkladati na dolgo in široko, kako so se hoteli Kočevjarji, nehalneži, kakršni so, prav na grd način znebiti svojih sto in sto letnih so-stanovalec.

»Mi smo bili, gospod, z družinami tam okrog Starega loga. Pa so naenkrat prišli nad nas gos-podje žandarji in policaji in Kočevjarji in nas začeli goniti. Kar, da moramo iti! Kam, nam niso povedali. Gonili so nas proti meji črnomaljskega okraja. Gos-pod, vsi smo bili tako zmešani, da sploh nismo vedeli, kaj je to prav za prav. Še z motorji so šli za nami. Pod večer so nas pognali čez mejo črnomaljskega okraja in so nam zagrozili, da se ne smemo več vrniti.«

Tonetu je še ob pripovedovanju samem zastajala sapa, pa je le dokončal: »Ko smo pa prišli na črnomaljska tla, so nas začeli pa tam ljudje preganjati in nas nazaj poditi. Kmetje so šli nad nas kar z gorčicami. Naši ljudje so mislili, da je prišel sodnji dan. Nazaj nam je bilo prepovedano, tam, kjer smo bili, nismo mogli ob-stati, naprej nismo smeli, kaj smo hoteli, gospod? Pa smo jo mahnilni ponoči čez reber v občno Nemško loko in zdaj smo, kakor smo zvedeli od gospodov »žandarmov« sem pristojni. Tako je bila storija, naj-vejo gospod in prav slabo se nam je godilo, akra-bolt.«

Toliko, da se nisem naglas zasmel, dasi je »storija« za cigane gotovo bridka. Ko je Tone po-vedal, da se je to zgodilo sredi »onega« meseca, sem takoj uganil, zakaj je prišel nad naše nesrečne Hudoroviče tako nenadno sodnji dan. S 15. junijem je namreč stopil v veljavo novi občinski zakon, ki med drugim pravi tudi, da bodo ljudje brez stalnega bi-vališča pristojni tja, kjer jih bo dan, ko stopi ta zakon v veljavo, zatekel. Ta dan pa je bil 15. junij. Kočevjarji so torej hoteli cigane ociganiti za njihove stotine domovinske pravice, ki so jih imeli po kočevskih občinah in so se jih hoteli na tako »kavalir-ski« način iznebiti. Pa so napravili račun brez krč-marja, to se pravi brez črnomaljev, ki so bili tudi toliko »brihtni«, da so vedeli, kam ta pes tace moli in jo niso hoteli sprejeti. Sami že bogati na eigan-skem rodu niso hoteli povečati njih armade. Tako so postali naši Hudoroviči za par dni neprostovoljno žoga, ki se je odbijala zdaj sem zdaj tja od sten kočevskega in črnomaljskega okraja.

Zdaj so Hudoroviči spet »stari«. Izgubili so svoje domovinske pravice, ki so jih imeli preje v staro-loški, polonski pa mozeljski in staročerkvanski ob-čini in si jih (mogoče prvi) po novem zakonu pri-

stavbna dovoljenja:

Francetu Zagarju za trinadstropno trgovsko in stit-novanjsko hišo na oglu Slomškove in Resljeve c. — Dr. Mateju Lavrentiču se načelno odobri gradnja hiše v Verovškovi ulici nasproti nove šišenske cerkve. — Francetu Skoporcju v Podjurski ulici se dovoli gradnja vrtno šrambe. — Marija Herman dobi stavbno dovoljenje za prizidek stopnic in drvarnice svoje hiše v Devinski ulici. — Sledečim hišnim posestnikom se dovoli naprava hišne kan-alizacije s priključkom na javni cestni kanal: Franciški Podržaj, posestniki na Krakovskem na-sipu, Martinu Kovaču, Ivanu Podobniku, posest-nikoma v Koseskega ulici, ustanovi Marije Svetline na Tyrševi cesti 17, Mariji Abčin, posestnici v Bergantovi ulici, Francetu Zeleniku, posestniku ob Mencingerjevi ulici in Pekovskemu društvu, posestniku v Keržčevi ulici. — Odkloni se izdaja stavbna dovoljenja posestniku Francetu Mole za leseno drvarnico na dvorišču njegove hiše v Sta-niševi ulici.

Podelijo se je uporabna dovoljenja za sledeče nove hiše odnosno adaptacije: Josipu Reichu za adaptacije na Poljanskem nasipu v nje-govi tovarni. — Dr. Edvinu Suherju za enonad-stropno hišo v Smeletovi ulici. — Mariji Rupnik za enonadstropno hišo na vogalu Zelene poti in Gerbičeve ulice. — Josipu Šraba in Ivanu Škraba za pritlične hiše na Ilzanski cesti. — Jakobu Škraba za pritlično hišo v Črni vasi. Radi nesreče, ki jih je zdelo od povodnj, se tej trojici komisijski stroški ne bodo zaračunali. — Jankotu Koviču za enonadstropno hišo ob Linhartovi cesti. — Fran-cetu Zeleniku za enonadstropno leseno hišo ob Mencingerjevi ulici. — Ivanu Zelenu za enonad-stropno hišo ob Tyrševi cesti. — Antonu in Eli-zabeti Velkavrh za enonadstropno hišo ob Verov-skovi ulici. — Justu Čekada za adaptiranje trgov-ske lokale in pritlični dvoriščni prizidek na Vi-dovdanci cesti 6. — Petru Jenko za adaptirano delavnico pri njegovem posestvu na Celovski c. 74. — Matežu Jarcu za gospodarsko poslopje ob poti v Mestni log. — Antonu Pavlihu se dovoli uporaba suterenskega stanovanja.

Končno se je razpravljalo tudi o pobiranju državnih taks po tarifni postavki 259 taksnega za-kona, glede katerih je finančno ravnateljstvo v Ljubljani menja, da se jih mora pobirati od ce-lotne stavbe, ki je namenjena javni rabi. Državne takse se bodo sicer začasno morale pobirati v smislu pojasnila finančne direkcije, vendar je mestno načelstvo menja, da bi bilo tolažiti za-koniti predpis v milejšem smislu ter bo vsled tega zaprosila službenim putem pojasnila od finančnega ministrstva.

dobili, topot ves ciganski rod skupaj, v najrevnejši kočevski občini Nemški loki.

Taka je ta tragikomična storija z našimi cigani. Mnogo jih je, ki ji ne bodo verjeli, pa sem jim na uslugo: na Kočevsko naj pridejo, pa jim pokažem starega Toneta, ki je v tej storiji osivel in se upo-gnil, pa bo še enkrat prav vse slišal na lastna ušesa, seveda če bo »stari« voljan sploh še kdaj povedati to storijo o »ciganem sodnjem dnevu«. — B. V.

„Simionija Bosne“

Tako bo naslov velikemu zvočnemu filmu, ki ga bodo začeli v drugi polovici julija snemati v naj-lepših romantičnih predelih Bosne. Film bo sme-mala filmska družba »Aliance«, glavne vloge pa so razdeljene med najboljšo evropske filmske igralce. Igrali bodo lepa Brigita Helm, Willy Forst, Rudolf Förster, Szöke Szakall in drugi. Snemali bodo v romantično-divji dolini gornjega Vrbasa, dalje v dolini Plive, v okolici Jajca in v Sarajevu. Snema-nje bi se prav za prav že moralo pričeti, vendar so viharji in deževje odložili snemanje za 14 dni. Po velikih in temeljitih pripravah sodeč, bo film iz-delan res mojstrsko, za kar nam jamčijo tudi ime-na igralcev.

Medveda izzvala paniko v cirkusu

V Jajcu se je te dni mudil veliki cirkus »Co-lumbija«, ki je svoječasnno obiskal že tudi Ljublja-no. Za gala-predstavo v torek zvečer je vladalo veliko zanimanje in je bil cirkus nabit poln. Pro-gram se je razvijal čisto v redu do točke z dvema medvedoma, kjer je prišlo do velike panike. Med-vedu eta nekaj produkcij izvedla povsem mirno, pri igri z žogo pa sta se med seboj skregala. Kro-tilec je poskusil vse, da bi pomiril zverini, vendar ju je le bolj razžaril. Medveda eta menkrat za-čela divjati okrog po areni, ki ni bila nič ograjena. Ljudje so sprva to smatrali za šalo, naposled pa so le uvideli, da gre za res. Ko sta pa medveda, ki sta se ves čas neusmiljeno obmetavala z udarci svojih šak, skušala strgati z gobcev nagobčnike, je med gledalci nastala panika. Vsi so pobegnili s sedežev in navallili proti izhodu. Le srečnemu slučaju se je zahaljival, da nobena oseba ni dobila v drenju smrtnih poškodb; več pa jih je bilo ranjenih.

Medtem so vsi uslužbenici cirkusa skušali ukro-titi podivjana medveda. Šele ko so ju toliko prete-pli, da sta obležala na tleh, sta se umirila. Cirkus pa je še ponoči podrl šotore in izginil iz Jajca.

Belgrajske vesti

Belgrad, 7. jul. AA. Poljski poslanik na našeni dvoru Schwarzburg-Günther se je danes odpeljal na krajše bivanje v inozemstvo. Dotlej je vodil poslaniske posle prvi tajnik poslanstva g. Malom.

Belgrad, 7. jul. I. Danes je bila zaključena raz-prava proti 11 liskim vstašem. Sodba se bo izrekla v ponedeljek ob 11 dopoldne.

Belgrad, 7. jul. I. Z današnjim brzovlakom je prispel v Belgrad slovenski misijonar na Kitajskem g. Jožef Kerec, ki bo imel v nedeljo ob 9 zvečer predavanje o kitajskih misijonih v dvorani za ka-toliško cerkevjo v Krunksi ulici.

Belgrad, 7. jul. I. Zveza Zvezdskih združenj iz Ljubljane je poslala prometnemu ministru vlogo, v kateri ga naproša za otvoritev železniškega prometa preko Hodoša v David Hazo in Kotor-manu.

Belgrad, 7. jul. I. Z dekretom gradbenega mi-nistrstva je odobrena inž. Gustavu Ogrinu iz Ljub-ljane javna praksa specialno za arhitekturo na vsem področju kraljevine Jugoslavije.

Zlatomašniki v ljubljanski škofiji

Letos ima ljubljanska škofija tri zlatomašnike, ki so bili posvečeni 7. julija 1883. Zlatomašniki so gospodje: Ignacij Fertin, župnik v pokopju na Brezjah, g. Janez Šašel, župnik v pokopju v Šent. Lovrencu, in gospod Jožef Šiška, stolni kanonik v Ljubljani. Na dan petdesetletne obletnice, odkar so bili posvečeni, je opravil g. zlatomašnik Ignacij Fertin sv. mašo v ljubljanski stolnici pri oltarju žalostne Matere božje na grobu knezoškofa dr. Janeza Krizostoma Pogacarja, ki jih je posvetil v mašnike. G. Janez Šašel obhaja svojo zlato mašo danes v romarski cerkvi Matere božje na Zaplazu. G. kanonik Jožef Šiška bo obhajal slovesno zlato sv. mašo na praznik karmelske Matere božje 16. julija v cerkvi sv. Jožefa na Selu pri karmeličankah. Vsi gospodje zlatomašniki so kljub visoki starosti pravi čvrste zdravja. Čestitamo jim ob zlati maši in jim želimo, da bi v tako trdnem zdravju obhajali tudi biserno sv. mašo.

Otroci naših izseljencev v Nemčiji

si želijo ogledati domovino njih staršev ter pripravljajo pod inicijativo našega konzulata v Düsseldorfu 4 tedensko letovanje v domovini. Dospelo bo v začetku avgusta okoli 250 fantov in deklic v starosti od 10 do 16 let.

Del teh otrok bo dobilo oskrbo pri sorodnikih, za druge bo morala skrbeti pa domovina.

Vsi dobrodelni zavodi, vzgojevalne ustanove in posamezne osebe se naprošajo, da bi v teh težkih časih, katere čutijo najbolj naši izseljenci v Nemčiji, pokazali svoje dobro slovensko srce in prevzeli na stanovanje in prehrano ne kaj tih fantov ali deklic, kakor jim je to pripravno.

Ti otroci, ki nimajo v tujini prilike priučiti se našega jezika, bi radi prišli tudi k družinam, kjer bi se vadili v govorjenju svoje materinske, kar bi bilo v gotovem oziru tudi koristno otrokom dotične družine.

Dobrotniki, ki bi prevzeli te otroke, naj to naznani do 20. julija t. l. Družbi sv. Rafaela v Ljubljani (predsednik P. Kazimir Zakrajšek) ali izseljeniškem referentu kraljeve banske uprave v Ljubljani.

Kako je v Krški dolini

Krka, v Juliju.

»Ej, slabi časi so, slabi,« modrujejo naši občan. Kakor povsod tudi nam letos vreme nagaja. Tudi nevihte s točo so nam že grozile, pa nas je Bog dosegal vendar še obvaroval te nesreče. Seno je letos res lepo, pa kaj to pomaga, če ga pa posušiti ni mogoče. Tudi polje ne kaže posebnega dobro. Ječmen je žanjemo, drugo (rž in pšenica) bo pa letos pozno dozorelo. Za koruzo se pa že kar bojimo, da radi deževja sploh zrastle ne bo, pa je pri nas poleg krompirja glavni živež — Kljub vsem slabim znamenjem pa naš kmet še ni obupal. Zelo pogosto zaključimo podobna modrovanja o letini tako-le: »Morda bo pa le Bog dal, da bomo pridelali vsaj najpotrebnejše, drugo bo pa že kako.« Seveda imamo vse polno potreb, pa v tako slabih časih je treba izdatke kar najbolj omejiti.

Zaslужka nikjer nobenega. Prej tako živahna lesna trgovina popolnoma počiva. V onih dobrih letih so ljudje kar tekmovali, kdo bo prej prodal in izsekal svoj gozd. Gotovo je šlo mnogo denarja brez potrebe. Zato pa so nekateri naši hribi popolnoma goli — izsekani. To gotovo ni bilo pametno.

Prejšnja leta so tovorili iz naše doline gobe in jagode v Ljubljano in je marsikdo zaslužil pri tem prav lepe denarje. Letos je pa tudi za to slaba letina. Nekoliko tolažbe za najpotrebnejše je prinesla gradnja nove ceste s Krke na Korin (zveza gornjega dela Suhe Krajine s Krško dolino). Ni velik zaslužek — 2 Din na uro — vendar je vsaj nekaj za tiste, ki so navezani le na delo svojih rok.

Naši otroci se pa kar postavijo. Lepo so nas presenetili: 11. junija so priredili prav lepo izbrano »Materinski dan«. Na sporedu je bil nagovor, Savinškova igra »K mamicic«, več dram prizorov iz Zupaničevega »Cicibana«, zapeli so pa nekaj pesmic tako lepo, kot znajo in morejo le otroška srca. Krčani so se odzvali vabilu naših najmlajših v zares lepem številu. Videli so lahko, da so njihovi otroci v dobrih rokah. S tako častno udeležbo pa smo se tudi nekako zahvalili našemu učitelstvu za ves trud, ki ga ima z našo mladino, posebno našemu g. upravitelju, ki se tudi sicer udeležuje v vseh panogah našega javnega življenja za prosep Krke. — 18. junija je bil praznik za našega g. kaplana: 45 dečkov in deklic je prvič prejelo v svoja srca Evarističnega Gospoda med lepim prepevanjem njihovih sošolcev. — 25. junija smo imeli za zaključek šol. leta šolsko razstavo. Tudi tu smo videli veliko delo našega učitelstva za našo mladino. Obisk razstave je bil zelo dober. — Ker smo se že tako pomudili pri naši šoli, naj povem še to, da bomo drugo leto

K jubilejnim slavnostim v Ljubljano

Zanimanje za proslavo 1900 letnice Odršenja in demantno sv. mašo nadškofa dr. Jegliča je vsesplošno. Pričakovati je ogromne udeležbe. Vse priprave so v polnem teku. Prosimo vse, ki se nameravajo udeležiti proslave, da upoštevajo sledeča navodila:

Letaki. Župni uradi so prejeli te dni letake z vabilom na proslavo. Prosimo pred duhovščino, da po članih kat. akcije razdeli te letake vsem družinam v župniji.

Vprašalne pole. Vsi župni uradi so prejeli vprašalne pole, na katerih naj prigrasijo pripravljalnemu odboru udeležence. Opozarjamo vse, ki se nameravajo udeležiti proslave, da se čimprej priključijo pri svojih župnih uradih. Pripravljalni odbor je prejel že več tisoč prijav. Posamezne župnije priglajajo po tisoč in več udeležencev.

Narodne noše. Nobena narodna noša ne sme 30. julija ostati doma. Narodne noše bodo imele na Stadionu poseben prostor v bližini oltarja.

Kolesarji. Fantje in moške, pridite s kolesi! S tem se boste izognili gneči na vlakih in prihranili voznino. Pripravljena bo posebna garderoba v bližini Stadiona, kjer boste lahko shranili svoja kolesa.

Vozovi in avtobusi. Da prihranite voznino in se rešite gneče, pridite z vozovi. Ako želite, da Vas pride iskat avtobus, pišite pripravljalnemu odboru po navodila.

Cerkveni dostojanstveniki. Na pripr. odbor že prihajajo priključitve jugoslovanskih škofov in drugih cerkvenih dostojanstvenikov, ki bodo prisostvovali demantni maši v svojih pontifikalnih ornatih.

Posebni vlaki. Več tisoč Lavantincev se bo pripeljalo s svojimi posebnimi vlaki, katere pripravljajo v Mariboru. Poleg tega pa bodo vozili še sledeči posebni vlaki:

I. posebni vlak na progi Maribor—Ljubljana odhaja iz Maribora 30. julija zjutraj ob 3.30 in pride v Ljubljano ob 7.35; odhaja iz Ljubljane ob 18 in pride v Maribor ob 22. Vožnja za ta dan stane 45.— Din sem in tja. Tega vlaka se bodo gotovo posluževali tudi oni, ki pridejo po Savinjski dolini.

II. posebni vlak vozi iz Metlike v Ljubljano in sicer odhaja iz Metlike ob 4 zjutraj, pride v Ljubljano ob 8.25; odhaja iz Ljubljane 18.40 in pride v Metliko ob 22.30. Ta vlak bo primeren zlasti za Belokranjce, Novomeščane in za progo Št. Janž—Trebnje. Cena za vse te postaje znaša 38.— Din sem in tja.

III. posebni vlak vozi na progi Rateče—Ljubljana, odhaja iz Rateč ob 5.50, z Jesenic 6.35 in pride v Ljubljano 8.35, odhod iz Ljubljane 18.20, prihod na Jesenice 20.20, v Rateče ob 21.20. Tudi Bohinjeci imajo zvezo s tem vlakom in stane vožnja od Rateč, Jesenic do Ljubljane 30 Din sem in tja. Za te vlake je določena enotna cena, naj izletnik vstopi na katerikoli postaji.

Od koder želijo imeti posebne vlake s 50% popustom, torej iz krajev, ki so manj kot 100 km od Ljubljane oddaljeni, naj sporoče Prometnemu odseku Ljubljana, Miklošičeva c. 7.

Pripomnimo, da je treba za posebne vlake lažati v naprej in da dobijo vozovnice pri svojih župnih uradih.

Pevska zveza

Priprave za slavnostni koncert

Pevski tečaj, ki se je vršil v ponedeljek, torek in sredo v knezoškof. zavodih v Št. Vidu pri Ljubljani, je kar najlepše uspel. Udeležencev — stalnih — je bilo dnevno krog 80, z onimi ki so se menjali, če so bili službeno zadržani, pa krog 100. Razporeditev je bilo ves čas kar najboljša. Z veliko vneto so predelali ves program za veliki koncert, ki bo dne 30. julija na Stadionu in mu je težišče 20 strani dolgi Tomčev oratorij »Sedem poslednjih besed Kristusovih.« Delo je s svojo globoko dramatično silo vse silno navdušilo. Če bodo pevovodje to veliko vneto prenesli na svoje zborove, bo koncert veličasten, grandiozen, so v oratoriju mesta, da se nihče ne bo mogel upirati njihovi sili.

Ob enem so se vršile tudi vaje pevskega zbora pevovodji, ki bo sodeloval pri jubilejnim koncertu dne 29. in 30. julija. Zboru je pristopilo 69 članov, ki so glasovno dobro porazdeljeni.

Za veliki koncert dne 30. julija se je priglasi 105 zborov, in sicer: Ambrus, Boh. Bistrica, Begunje na Gor., Borovnica, Braslovce, Brezovica pri Ljubljani, Brnki, Cerkljica, Cerklje na Gor., Cerklje ob Krki, Čatež, Čemšenik, Črnuče, D. M. v Polju, Dobrava pri Ljubljani, Dobrava pri Podnartu, Dobrušice, Dol. Logatec, Dol pri Ljubljani, Dragatuš, Gorje, G. Logatec, Grosuplje, Homec, Hoče, Ig. Ihan (zbor po-

obhajali 125-letnico naše šole. Potrebna bi bila že davno nova; prostori so premajhni in nehygienični: imamo petrazrednico, pa samo tri učne sobe za nad 300 otrok. Kriza sedaj ne da misliti na novo šolo, prej pa Krčani niso hoteli,

zarne brambre), Janče, Jesenice, Kamnik, Kopanjski, Krško, (2 zbori), Kropa, Kor. Bela, Kobar, Krasnja, Kranj, Kresnice, Križe pri Trzinu, iz Ljubljane zbor služkinj in cerkv. zbor pri sv. Krištofu, Lom, Lož—Stari trg, Mošnje, Mavčice, Moravce, Motnik, Mirna, Mengeš, Mekinje, Olševke, Predvolje, Predvor, Prežganje, Preserje, Polica, Preška, Pilštanj, Polhov Gradec, Radovljica, Rakitna, Ribno, Ribnica, Rovte nad Logatec, Smlednik, Stična, Stranje, Sora, Sostro, Sv. Gregor, Sv. Lenard, Sv. Pavel v Prebodu, Šmarje, Šmartno pri Litiji, Šmartno pod Šmarno goro, Šmartno ob Savi, Šmartno pri Kranju, Škocjan, Smihel pri Žužemberku, Šiška (cerkv. zbor), Škofja Loka, Št. Janž na Dol., Št. Janž pri Velenju, Senčur, Št. Vid pri Ljubljani, Št. Vid pri Stični, Štanga, Št. Gothard, Št. Jernej, Št. Jur pri Grosuplju, Trebelno, Trzin, Trzin, Tomišelj, Višnja gora, Vodic, Voglje, Vrhnika, Vič, Zabrezica, Zagorje, Zalec, Žalna, Ziri, Žužemberk. Vseh pevcev je pripravljenih nad 2250.

Med tečajem so praznovali v zavodu prvi njegovi abiturijenti 20 letnice mature. Zbor pevovodji je zapel v torek zvečer podoknico prevz. g. nadškofu dr. Jegliču, ki je prihitel na omenjeno slavlje, v sredo pa je pel zbor pri sv. maši, ki jo je doroval prevzvišeni vladika. Kdo bi mogel popisati veselje, ki ga je udeležencem tečaja naklonil srečen slučaj, da so mogli s pesmijo pozdraviti svojega nadpastirja, katerega so toliko let pozdravljali s svojimi zbori pri birmah!

Ko so odpeli še v četrtek zjutraj nekaj lepih cerkvenih pesmi pri sv. maši na Šmarji gori, so se razšli vsi veseli s srcem in željo, da se kar najbolje pripravijo za prevelike naloge, ki jih čakajo ob koncu julija.

Slike udeležencev pev. tečaja se dobe po 3 Din pri Pev. Zvezi. Kdor jih želi imeti po pošti, naj pri naročilu to pripomni. Pošiljati bomo priložili poštne položnice.

Slovenci v Zagrebu

Odkar nas je zapustil gospod p. Gabrijel, se nam zdi Slovincem v Zagrebu, kakor da smo izgubili dobrega očeta, ki nas je znal v težavah navduševati ter vedno pomagati in svetovati s svojo dobro besedo pri sv. Roku. — Posebno smo ga pogrešali, ker nismo imeli stalnega tukajšnjega duhovnika, ki bi ga mogel nadomestovati. — Obiski požrtvovalnih naših duhovnikov so nam pomagali prebroditi to krizo. Še v maju, in sicer zadnjo nedeljo, je imel službo božjo in pa popoldanski blagoslov g. Jože la-

Cerkev sv. Frančiška Ksaverja pri Zagrebu. Prvotno jezuitska kapela je bila obnovljena l. 1925. v spomin 1000 letnice hrvatskega kraljevstva. Ob potu ki vodi k cerkvi, je 14 postaj Križevnega pota. Na vsaki postaji je tudi označen važen dogodek iz zgodovine hrvatskega naroda. V tej cerkvi leži pokopan škof krški, dr. Anton Mahnič, njegov grob pa oskrbujejo redovniki-frančiškani tretjega reda iz Dalmacije.

godie, ravnatelj škofove pisarne. V svojem govoru o značaju nam je predložil moč, ki jo daje katoliška vera posameznikom v najhujših težavah; popoldne smo se pa skupno z njimi poslovi od Marije »Kraljice Hrvatov«, kakor jo tukaj zovemo. — Za Binkošti smo imeli priložnost priostvovati službi božji gospoda dekana iz Sremske Mitrovice, ki ima sedaj tudi doma malo slovensko cerkveno občino. Pomagali so nam hrvatski duhovniki, ki vedno bolj in bolj spoznavajo važnost slov. službe božje pri sv. Roku, toda kljub temu bi ostali brez nje ko nam ne bi v največji sili priskočili na pomoč gg. frančiškani iz Brežice; p. gvardijam Dionizij Dušej, se pripelje redno vsako nedeljo, če mu pa ni mogoče, ga nadomestuje g. p. Žiga Ahčin.

Poleti društveno življenje ni tako intenzivno kakor kadar je hladno, vendar je Slovenska de-

Emigrantska manifestacija v Beli Krajini

Vedno večji razmah zavzema delo, ki ga je začrtalo emigrantsko društvo »Krn« za okraja Črnomelj-Metlika. Emigrantska združenja iz cele Julijske Krajine so začela pošiljati prijave. Zdržimo se 6. avgusta pod okriljem bratskega društva Krn v Črnomlju. V mislih hočemo ta dan kreniti od vrhuna Triglava, mimo zemlje ponižanih od Krna, zelene Goriške, mimo grobov naših žrtve tja doli do konca tužne Istre. Tu je pot, ki nas vodi mimo zatiranih in ponižanih k pravici in resnici.

Spominjali se bomo onih, ki so darovali življenje v pokrepitev našega dela. Prijavili so se možje-govorniki, ki bodo z besedo opisali našega trpina. Oglašil se je tudi naš silovasi »Podkranski sin« — naša jeklena grča, ki bo opisal življenje in trpljenje goriških Slovincov od časa »Šempaskega tabora« (18. oktobra bo 65 let) pa do suženjstva. Drugi govorniki bodo podali žalostno sliko našega izmučenega naroda, ki je skozi generacijo kljuboval nasilju za končno zmago. Slutil je gorje naš pokojni Gregorčič in v proroških besedah opisal krvavo Sočo.

Popoldne bo sledila svečana akademija s programom, ki nas bo spominjal na brate onstran meje in obudil spomin na žalostne čase. Opozarjamo vsa društva, ki mislijo nastopiti na svečani akademiji, da nam pošljejo program svojega nastopa do 15. julija t. l., da se sestavi končni program. Ostalo občinstvo opozarjamo na akademijo, da pokaže z obilno udeležbo svoje zanimanje.

Po končani akademiji naj bi si vsak poiskal razvedrila v prosti zabavi na veliki vrtni veselici. Tudi v tem pogledu je vsestransko preskrbljeno. Ob zvokih raznih pevskih zborov se bodo pekli jančki in spremstvu mladih prašičkov. Točila se bo pristna belokranjska kapljica naših najboljših vinskih gor, na razpolago bodo tudi mrzla in topla jedila in časa črne kave. Naše žene bodo skrbale za zabavo s srečolovom in šaljivo pošto. Dobro znana črnomeljska godba bo pridno igrala.

kliska Marijina družba sodelovala pri teoforični procesiji presv. Srca Jezusovega dne 25. junija. Še nobeno leto ni bila ta procesija tako veličastna kakor letos. Nad 15.000 ljudi z mnogostevilnimi hrvatskimi cerkvenimi zastavami je manifestirala javno, brez strahu, svojo vero. — Zagreb še ni videl tako veličastnega spreveda od zadnjega evarističnega kongresa. — Mnogižice na tisoče narodnih noš iz bližnje zagrebske okolice so povečale slovesnost dneva in pesmi romarjev so odmevale dolgo v noč do odhoda zadnjih večernih vlakov. Zdi se nam, da je pri hrvatskem narodu ideja katoliške vere globlje vsajena v srce...

Istega dne je bilo v zagrebski stolnici posvečenih več Slovincem-novomašnikov med njimi tudi g. Ciril Bajuk, ki nam je podelil popoldne svoj novomašniški blagoslov. V kratkem bo odšel v Skopje pomagat drugim Slovincem, ki tamkaj delujejo v dušnem pastirstvu.

Naša cerkva pri sv. Roku je precej revna. G. svetnik Kalan jo je včasih primerjal s Betlehemskim hlevom. Letos je nadškofijski ordinarijat principijelno pristal na popravilo in zdj se, da bodo tudi denarna sredstva na razpolago, samo čakamo g. p. Coca oziroma od njega poklicanega namestnika, da bi stvar začeli.

Na praznik sv. Petra in Pavla smo obiskali zagrebski Slovinci, kakor že dve leti tudi letos, grob našega in hrvaškega škofa Mahniča. Vreme nam letos ni bilo naklonjeno, toda kljub temu je bila cerkev pri Sv. Ksaverju tako polna kakor še nikdar popreje. Govor g. p. Janeza Kozela je bil vsem globoko v srce. — Cerkveni zbor, ki je bil zadnja dva meseca nekoliko opešal, je pod požrtvovalnim in spretnim vodstvom g. Toneta Jagodica priredil kar mal koncert, tako da so vsi navzoči, ko so se že davno izgubili zadnji zvoki himne »Povsod Boga«, še vedno željno pričakovali še kakšne pesmi. Vsem tudi navzočim Hrvatom bo ostal obisk Mahničevega groba globoko v spominu.

V nedeljo, dne 9. t. m. bo prvič sodelovala knjižnica Slovkovega Prosvetnega društva. V pričetku sicer skromna toda med člani vlada veliko zanimanje za njo. — Knjige se posejajo zelo začasno samo v nedeljo od pol dvanajstih do ene in popoldne od pol 4 do pol 5. Društvo bo priredilo dne 20. avgusta izlet na Vele gore z avtobusi. Za ta izlet vlada veliko zanimanje, izkaznice, ki so obenem vozni listki, se dobijo pri odborniku društva, g. Penicu.

— Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navali, glavobolu, splošni slabosti vzemite zjutraj na tešče kozarec »Franz Josefove« grenčice.

Svetovni regent vremena

Ljubljana, 5. julija.

Neki nemiren skitalec se je sredi marca letos potikal po prelepi Savinjski dolini. Izkušen je za mizarja, a prosil je pri ljudeh miloščine in strehe. Orožniki so ga prijeli. Na postaji so ga pretipali in mu prebrskali vse žepa. Pri njem so našli letak, ki je vzbudil njih pozornost. Letak je nosil naslov »Svoji k svojim!« Bil pa je nekoliko politično pobarvan. Fanta, Jožeta Kračmana, so takoj odvabili v sodne zapore. Zatekla se je običajna preiskava. Fant pa je začel prav čudno fantazirati, naposled je vendarle povedal, kje je dobil letak in kdo mu ga je dal. Fanta so izročili psihijatru v opazovanje. Pri njem so našli poleg letaka tudi čudne bukvice »Svetovni regent vremena«. Kračman je neprestano zatrjeval: »Pojdem v Avstrijo. Tam postanem cesar in regent vremena. Ban mi je obljubil, da mi bo dal 1 milijon za to, da bom dirigiral kmetom vreme.«

Vsak je lahko fantazija spoznal za prismočenega. Tudi psihijater je potrdil, da fant ni normalen in da ni kazensko odgovoren. Psihijatr je fant zatrjeval: »Jaz sem v zvezi v vremenom. Ravnatelj vremena sem! Zato pa mora biti človek notranje uravnan, razumete!«

Fanta so izpustili iz zaporov, toda prijeli so tam pri Škofelji mladega mizarja Franceta, starrega 19 let. In ta je prišel pred mali tribunal, češ da je vršil propagando, da bi se spremenil današnji socialen in političen red v državi. Naprtili so mu paragraf 3 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi. France je sodnikom prostodušno dejal: »Letak sem pobral na cesti. Mislim, da je kakšna reklama! Letaka nisem bral. Dal sem ga Kračmanu.« France je bil oproščen. Franceta je zagovarjal dr. Miha Krek. Predsednik senata pa je mladega Franceta poučil: »Kadar boš še kaj takega našel, sežgi ali pa uniči, da ne boš prišel pred sodišče.«

Pisma Primskovskega gospoda XVII.

Ljuba Filomena, da si mi zdrava!

Neki kmet je imel čarovniško knjigo in je bil zmeraj nesrečen in bolan; bil je doma v Avstriji; jaz sem ga ozdravil. Pove mi, da ima tako knjigo, da pa si ne more nič pomagati; vpraša me, ali je grdo, jo rabiti; jaz mu rečem, da naj mi jo pošlje, da jo vidim. Res jo pošlje. O, to je bila grda knjiga; ni čuda, da je imel povsod nesrečo. Rekel sem mu, da naj jo sežge, in ubogal je. Zdaj ima srečo, prej je ni imel. Sem dejal: »Zdaj niste več z vragom v zvezi. Vrag človeku ne bo pomagal, leškodoval mu bo.« Če je hudo naravno, naj rabi človek naravne pomočke; če je nadnaravno, naj rabi od Cerkve potrjene blagoslove in molitve. Le z vragom nič opraviti imeti! Zdrava bodita in Bog vaju obvaruj!

Izreki in pregovori:

Kdor naredi dolg, proda svojo prostost. Boljše je iti lačen spat ko z dolgovni vstati.

¹ Pozdrav velja Filomeni in njenemu možu; pismo je brez datuma in podpisa, pač pa se vidi poštni pečat iz Kamnika, ki nosi datum 21. 7. 1888. ² Enemu izmed pisem so bili priloženi na poseben listu izreki in pregovori, vredni posebno nekateri, da se ohranijo. Napisal jih je H., slišal jih je pa brčkone med narodom, vsaj večino izmed njih. Naj slede kar na tem mestu v istem redu kot so bili napisani, le par splošno znanih je izpuščenih.

Skušen človek več ve ko učen. Norec se da le od skušnje učiti, modri pa od skušenih.

Komur se ne more svetovati, temu ni pomagati. Gosposka nam naklada velike davke, lenoba še večje, še večje prevzetnost, največje pa nesamet.

Lenoba človeka hitreje konča kot pametno delo.

Če lisica predolgo spi, nobene kokoši ne dobi, če je še tako zvita; človek pa, če lenoba pase, ne bo nič imel, če je še tako moder in prebrisan.

Cas izgubiti je največja zguba.

Lenoba gre tako počasi, da jo revščina prav hitro doide.

Hude čase naredi hudobni ljudje; ljudje naj se spremene v dobre in hudi časi se bodo spremenili v dobre.³

Kdor grunt pridno obdeluje, ima denar na obrestih, četudi ga nima na posojilo.

Pridnemu človeku lakota le skozi okno pogleda v hišo, toda v hišo mu ne pride.

Ko lenoba v postelji leži, pridnost na polju delo stori; delo pa da jedilo.

Mačka v rokah ne vjame nobene miši; kmet, ki pohajkuje v gosposkem oblačilu, se ne bo živel.

Kdor hoče imeti zvestega služabnika, naj bo sam svoj služabnik.

Kvarte in tožbe naredi iz velikega premoženja majhno, vino in ženske pa naredi revščino.

Veliko majhnih potokov naredi veliko reko, veliko majhnih izdatkov pa velike dolgove.

Kdor bo nepotrebne reči kupoval, bo kmalu potrebne prodajal.

³ Recept za ozdravljenje današnje gospodarske krize!

Po znižanih cenah se prodaja teletina

zadnji del kg Din 10.—
prednji del kg Din 8.—

na stojnici pri Zmajskem mostu in za Bežigradom, Janševa ul. 15 MÜLLER

Ljubljanske vesti:

Začetek tramvajskih del

Ljubljana, 7. julija.

Včeraj so se na Jegličevi cesti pričela dela za gradbo krožne tramvajске proge. Kamen za temelje proge so pričeli dovažati sicer že prej, včeraj pa so začeli tudi izkopavati. Pri izkopavanju je zaenkrat zaposlenih 20 delavcev, število delavcev pa bo še naraslo, ko se prične druga dela, vendar pa ne bo zaposlenih tako mnogo delavcev, kakor so nekateri mislili pred časom. Vest, da se bo gradil v Ljubljani tramvaj, se je raznesla po vsej državi in povsod vzbudila mnogo upanja za zaposlitev. Tako so prihajali v Ljubljano ljudje iz Dalmacije, iz Bosne in celo iz južne Srbije in na vprašanje, kaj vendar iščejo v Ljubljani, ko se celo domoči ne najdelo dela, so odgovarjali preprosto in odkrito: »Slišali smo, da se bo v Ljubljani gradil tramvaj!« Seveda bodo vsi taki ljudje razočarani, ker je pri gradnji tramvaja mogoče zaposliti sorazmerno le malo delavcev, nikakor pa ne tisočev.

Nakopani gramoz odvažajo po odredbi gradbenega urada na kraje, kjer bo takoj pri roki, ko ga

bodo potrebovali za napravo Linhartove ceste, deloma pa tudi za zboljšanje ceste na Mirju. Gramoz odvažata trdka Turk. Pravijo, da je bila ta trdka edina med ponudniki, ki je mogla nuditi dovolj jamstva za točno izvedbo odvoza, čeprav ni bila najnižja. Čudno se nam zdi, zakaj ni zaposlena pri tem odvozu mesna pristava, saj je cestna električna železnica vendar mesna last — vsaj po večini — in bi mogla mesna pristava nuditi prav takšno jamstvo, kakor trdka Turk.

Izkopna dela opravlja maloželezniška družba v lastni režiji. V ponedeljek ali v torek prično graditi na Jegličevi cesti že temelje za tračnice. Prva etapa nove proge sega od Hrvatskega trga do Vrhovčeve ulice. Prihodnji teden prispejo že nove tračnice. Do tedaj, ko dospo tračnice, bo temelj na prvem odseku že dovršen in bodo mogli tračnice kar položiti na temelj. Polaganje proge same pa bo izvedla trdka Siemens, s katero je Maloželezniška družba s privolenjem mestnega občinskega sveta sklenila svojčas poseben aranžman glede finansiranja te tramvajске proge.

Moj zdravnik ponavlja vedno, da rešitev je edina zame le, če pijem redno pristna Slamičeva vina!

Imeli pa v cerkvi slovesno službo božjo. Pripravili smo sicer večjo proslavo, ker smo mislili, da bomo imeli vsako gotovost gradbenega dovoljenja za povečavo cerkve.

○ Ljubljanska strelska družina obvešča članstvo in prijatelje strelskega športa, da bodo jutri, v nedeljo, dne 9. t. m. in vsako nadaljnjo nedeljo od 8—12 strelske vaje na vojaškem strelišču. Ker je cena municije letos znatno nižja in ker bodo na jesen strelske tekme z lepimi nagradami, se pričakuje pri strelskih vajah čimvečja udeležba. — Odbor.

○ Angleško društvo v Ljubljani objavlja, da se bodo redni tedenski konverzacijski večeri vršili vsako sredo ob 8, v poletnih mesecih na vrtu kavarne »Zvezda«, ob slabem vremenu v kavarni.

○ Tatvine vrtnic. Sedaj je čas, ko pri nas vrtnice najlepše cveto. Na trgu jih dobiš najlepše

Fotoamaterji gredo v Bohinj

Tujsko, prometno društvo za Bohinj in fototrgovina Janko Pogačnik prirediti v nedeljo, dne 9. t. m. velik foto-izlet v Bohinj. Vozil bo poseben vlak v Boh. Bistrico, ki odhaja iz Ljubljane ob 6.55 ter se ga bodo lahko poslužili tudi tisti, ki jim zaspanost rada dela preglavice in tako zamudijo krasne urovice v naših lepih alpah. Od Bohinjske Bistrice bo prevoz udeležencev izleta s kmetijskimi vozovi, kar bo ob lepi slovenski pesmi gotovo povzročilo prijetno razpoloženje. Namen potovanja je predvsem, da si udeleženci ogledajo ta najlepši slovenski gorski kotiček z bistrim jezerom, znano cerkvico sv. Janeza, slapom Savico in vsemi krasotami. Marsikdo bo očaran od lepote tega gorskega kraja, po tem obisku prebil svoje počitnice v našem Bohinju, vsem pa bo ostal na prijeten izlet najlepši spomin. Voznja od Ljubljane do Bohinjskega jezera s štirikratno prehrano v prvovrstnih gostilnah in restavracijah v Boh. Bistrici in ob samem Bohinjskem jezeru znaša samo Din 75. Opozarjamo tudi na današnji oglas.

Jutri vsi v Bohinj!

Odhod posebnega vlaka ob 6.55 z glavnega kolodvora.

Cena za vlak, prevoz k jezeru in celodnevno prehrano Din 75.— ali samo za vlak tja in nazaj Din 30.—

FOTO-MATERIJAL JANKO POGAČNIK Ljubljana, Tyrševa 20 (nasproti kavarne »Evropa«). Tel. 32-98.

○ Naši izseljenci v Holandiji in Belgiji so prišli kakor vsako leto tudi letos na izlet v domovino. Pod vodstvom izseljenskega duhovnika Draga Oberžana in izseljenskega učitelja Svatopluka Stovička se jih je zbralo skupaj okrog 100 dne 6. julija zvečer na kolodvoru v Aachenu ter so dospeli dne 7. julija zvečer na Lesce. Poromali so k Mariji Pomočnici na Brezje in od tam priidejo danes z vlakom ob 12.28 v Ljubljano, kjer jih bodo sorodniki, znanci in prijatelji pričakovali in pozdravili na glavnem kolodvoru. V domovini nameravajo ostati do 25. julija.

○ Izlet na Kum priredijo slovenski esperantisti skupno z zagrebškimi v nedeljo, dne 9. t. m. Klub uspešnostov v Ljubljani vabi svoje članstvo k udeležbi. Odhod z vlakom ob 5.31. Voznja do Zagorja.

○ Kresovi v čast sv. Cirila in Metoda niso goreli samo okrog Ljubljane. Tudi v Ljubljani sami je gorel mogočen kres in sicer pri sv. Kristofu. Naš duhovniški urad se imenuje uradno »Duhovniški urad sv. Cirila in Metoda pri sv. Kristofu«. Že danes. Naša cerkev bo posvečena s kapelo sv. Cirila in Metoda, naša bodoča nova cerkev. Hram Slave, bo njima posvečena, in nova župnija bo župnija sv. Cirila in Metoda. Zato bi gotovo ne bilo prav, če bi mi njiju god prezrli. Zato smo na predvečer zažgali ogromen kres, ki je razsvetlil daleč naokoli celo okolico. Zjutraj smo

za sorazmerno majhen denar. Na vrtnice pa so se očitno specializirali tudi neki nepošteni ljudje, zakaj na periferiji mesta so se pričele množiti tatvine vrtnic po vrtovih. Tatovi pa niso samo toliko nesramni, da bi kradli samo cvetove, temveč v naglici, ko kradajo in v bojazni, da bi jih ne zasačili, odrežejo ponavadi kar cele grmovce, tako da je grmičje uničen. Sklepati bi se dalo, da tatovi te vrtnice potem kje prodajajo, najbrž na trgu, kjer se izdajajo za poštene prodajalce. Dobro bi bilo, ko bi ljubljanska policija in tržno nadzorstvo malo poostroilo paznjo.

○ Aretirani berači. Včeraj je bil petek, ki ga berači reklamirajo kot »svoje« dan. Policija pa leh beraških privilegijev ne prizna in tudi ob petkih preganja berače, ki pritiskajo na hišna vrata. Včeraj so stražniki polovili po mestu 10 beračev, ki so nalahč prišli iz okolice v Ljubljano, da bi tu na petek beračili pri strankah, katere so nameravali nadlegovati kar v stanovanjih. Policija je skoraj vse te berače odgnala iz mesta.

○ Nočno službo imajo lekarni: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bohinec ded., Rimska cesta 24 in dr. Kmet, Dunajska cesta 41.

○ Specialno izbiro modnih hlač in pumparc dobite najceneje pri Preskerju. Sv. Petra cesta 14.

○ Damske lahke obleke, krasna izbira od 80 Din naprej, pri F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

V starodavnih časih, ko še niso poznali daljnogledov in niso imeli merilnih priprav kot jih imamo danes, bi ne mogli tudi pri najboljši volji ugotoviti premikanja zvezd. Zato so menili, da so zvezde stalnice priklopane na nebesni svod, ki so ga smatrali napravljeno iz snovi. Bolj nazorno niso mogli izraziti njihovo nepremičnost.

Na nebu se vidi skozi največje daljnogledne vse polno meglic v obliki spiral in jih zato imenujemo »spiralne meglice«. V resnici niso nikake »meglice«, temveč le velikanski roji neprečistih sonc, ki jih radi neizmernih razdalj ne vidimo kot posamezne zvezde. Dognano je, da so te zvezdne skupine najbolj oddaljene od zemlje. Če nas ne varajo opazovanja in zaključki, ki jih izvajamo iz njih, so te spiralne meglice tudi najhitrejši svetovi vesolstva. Največja dosedaj najdena hitrost je 24.000 km na sekundo. Nekateri zvezdoslovci gredo v svojih izjavahjnih tako daleč, da ne zani kajo možnosti še večjih zvezdnih hitrosti. Pa tu smo že prešli preko meje, ki loči svet dejstev in preizkušenih resnic od sveta domnev in ugibanja.

★

Na večernem nebu, točno nad jugom sveti rdeči Antares (»Proti-Mars«) v Skorpionu. Desno od njega nekoliko više blesti Klas v Devici nad obema pa Arkturus v Bootesu. Prav visoko nad vzhodom žari Vega, kraljica poletnih noči, v mirni, beli svetlobi. V njeni bližini je ona točka neba, proti kateri hiti sonce z vso svojo obiljico. Levo od Antaresa, bolj proti vzhodu je Altair v Orlu, kjer je leta 1918. nenadoma vzplamtel »nova« zvezda, dotlej nevidna golemu očesu in dosedaj sijaj najsvetlejših zvezd. Po par mesecih je izginila ter živetari sedaj kot slaba zvezda, ki se vidi le skozi večje daljnogledne. — Na severni strani, prav nad obzorjem je Kozica v Kočijažu. Na zahodu, levo od nje zahaja Lev z Regulom, na desni pa vzhajajo zvezde Pegaza in Andromede. Veliki voz je zapadno od Severnice, Labod pa ravno na nasprotni strani, na vzhodu. Rimska cesta se vzpenja v velikem loku nad vzhodnim delom obzorja.

Premičnici Mars in Jupiter, ki sta si bila začetkom prejšnjega meseca tako zelo (navidežno) blizu in tvorila prekrasen zvezdni par, eta sedaj že dokaj narazen. Najbolj proti zapadu je svetli Jupiter v Levu, desno od Jupitra pa rdeči Mars v Devici. Obe premičnici sta vidni le še v večernem mraku, potem izgineja v žarkih sonca. V ozvezdju Kozoroga na vzhodu je blede Saturn, ki se vidi po nastopu noči. Merkur in Venera sta v jutranji zarji zelo težko vidna.

Mariborske vesti:

Poklonitev knezoškofu dr. I. Tomažiču

Slovesno zvonjenje je razlegnilo z mestnega stolpa, ko se je v četrtek zvečer vrnili z birmanskimi slovesnostmi novi knezoškof in nadpastir dr. Ivan Jožef Tomažič, ki je bil za časa razglasitve imenovanja za lavantinskega vladiko na birmovanju v gornjegrajski dekaniji. Ob vstopu v kapiteljsko hišo so sprejeli novega vladiko člani tukajšnjega stolnega kapitlja s stolnim dekanom dr. Maksom Vrabčerm na čelu, ki je prevzvišenemu izrekli prisrčne čestitke. Včeraj v petek se je ob 11 dopoldne poklonila svojemu novemu knezo-

škofu in ordinariju duhovščina mariborskih župnij in cerkvenih redov. Stolni dekan dr. Vrabčer je knezoškofu dr. Tomažiču izrazil veselje celokupne lavantinske duhovščine in lavantinskih vernikov ob imenovanju za nadpastirja prelepe lavantinske škofije, pa tudi vdanost, ljubezen in zvestobo. V prisrčno toplih besedah se je prevzvišeni knezoškof dr. Tomažič zahvalil za izraze udanosti in ljubezni ter združil to svojo zahvalo s prošnjo, da mu duhovščina v težavnih in odgovornosti polnih škofovskih dolžnostih s podporo in pomočjo stoji ob strani.

10 letnica strašne dravske katastrofe

Jutri v nedeljo bo deseta obletnica ene najstrašnejših nesreč na Dravi, pri kateri so utonili štirje duhovniki. V noči od 9. na 10. julija 1923 so se vozili čez močno naraslo Dravo pri Breznem tamošnji župnik Miroslav Volčič, župnik od Sv. Trojice v Haložah Janko Baznik, primiciant Rudolf Ribič in bogoslovec Jožef Držičnik. Vozil jih je brodar Mazaj. Komaj je odrinil čoln nekaj metrov od brega, že je počila veriga, ki je vezala čoln s čez Dravo napeto vrvo in deroča reka ga je s silno hitrostjo odnesla naprej. Ljudje na obrežju so nekaj časa čuli obupne klice na pomoč, nato pa zamolkel tresk, ki mu je sledil še zadnji smrtni krik. Čoln se je razbil na tako zvani Rižnikovi peči sredi struge. Rešil se je samo brodar, ki ni znal niti plavati, pa se je oprjel v zadnjem trenutku za razbite ostanke čolna. Trupla župnika Volčiča, župnika Baznika in primicianta Ribiča je naplavila voda teden dni po katastrofi pri Sv. Lovrenču, Držičnika pa so našli šele 20. julija na Fali. Spomin na to grozotno nesrečo je še danes živ v Dravski dolini. Ob 10 letnici bo v ponedeljek zjutraj ob 7 v tukajšnji stolnici v Križevi kapeli sv. maša zažalostna za nesrečne žrtve Drave.

★

○ Knezoškof dr. Ivan Tomažič se je vrnil z birmovanja v gornjegrajski dekaniji. Zakrament sv. birmo je skupno podelil v imenovani dekaniji

Prijavite se

FOTO-MATERIJAL JANKO POGAČNIK Ljubljana, Tyrševa 20 (nasproti kavarne »Evropa«). Tel. 32-98.

Prof. Silvo Breskvar:

Gibanje v vesoljstvu in nebo v juliju

Koncem meseca bomo že lahko opazili, da se dan krajša, pa nismo imeli še prav nič, ne od pomladi, ne od poletja. Trajno deževje nam je branilo uživati lepoto najlepšega letnega časa. Težki oblaki so zastirali noč in dan nebesni svod. Nismo videli ne sonca, ne zvezd. Pa smo že tako ustvarjeni, da hrepenimo po svetlobi, po soncu in stremimo vedno više. Zato smo veseli slehernega sončnega žarka in se radujemo koščka nebesne modrine, ki pokuka skozi oblake.

Proste vseh nezdov in nerod na naši zemlji, ki nas vse enako tarejo, neodvisne od grdega in lepega vremena rišejo zvezde natančno in točno svoja predpisana pola po nebesnem svodu. Kajti dana jim je postava, slediti vedno istim zakonom, večno se gibati in nikoli mirovati. Res, vse se giblje v vesoljstvu: Luna okoli zemlje, zemlja okoli sonca, pa tudi sonce s svojo družino premičnic — kamor spada naša zemlja — lun, repatic, utrinkov in spodnebnikov, ne miruje, temveč hiti neznanim krajem svetlovia nasproti. Tudi zvezde, ki jih imenujemo »stalnice«, v resnici niso pri miru, pač pa se gibljejo z večjimi ali manjšimi hitrostmi v brezmejnem prostoru. Po eni plati so krive njihove nepopisne oddaljenosti od nas, da golo oko nikakor ne more opaziti teh gibanj. Le z najnatančnejšimi merilnimi pripravami oboroženo oko zvezdoslovca jih more zaznati. Tudi če bi živel dvakrat, trikrat deli, bi ne opazili nikakih sprememb zvezdnih leg na nebu. Tisočletja bi morala utoniti v večnost, predno bi ugotovili, da so se ozvezdja nekoliko predugečala, da so se nekatere zvezde premaknile. Vse to velja le za najbližje zvezde stalnice, na ostalih bi ne opazili nobenega premika. Temu pa ni vzrok le velika oddaljenost zvezd, temveč tudi njihova »majhna« hitrost. Pri soncu je 20 km na sekundo z ozirom na sosednje zvezde, pri drugih zvezdah naraste tudi na 100, pa tudi nad 400 km. Pri razmerah brezkrajnega vesolja, so ta števila zelo majhna. Človek s svojimi sredstvi seveda ne more doseči takih hitrosti. Na potovanju okoli sonca napravi zemlja vsako sekundo 30 km dolgo pot, v enem dnevu tedaj nad 2,5 milijonov km! Zjutraj, ko vstanemo, smo za to velikanško razdaljo oddaljeni od onega mesta v vesolju, kjer smo včeraj vstali iz postelje! Če pa upoštevamo, da se giblje zemlja še s soncem vred, dobimo še večje število. Za primer o se hitrost lune: 1 km v sekundi.

2031 birmancem, in sicer v Smihelu nad Mozirjem 68, v Mozirju 284, v Nazarjih 96, v Rečici 311, v Ljubnem 280, pri Sv. Frančišku na Stražah 129, v Lučah 232, v Solčavi 111, v Gornjem gradu 174, pri Novi Štifti 121, v Bočni 83, v Smartnem ob Dreti 142. Skupno je podelil knezoškof dr. Ivan Tomažič pri letošnjih birmanskimi slovesnostih zakrament sv. birmo 11.719 birmancem, in sicer v mariborski stolnici 1249, v ptujski dekaniji 3407, v laški dekaniji 2381, v svetolenaški dekaniji 2651, v gornjegrajski dekaniji 2031.

○ Pevski zbor »Sestnastik« je prisel v Maribor večerj opoldne z avtobusom iz Celja, kjer je imel velik uspeh s svojim koncertom. Danes opoldne priredi tukajšnja JC liga pevcev obed v Park-kavarni. Drevi bo koncert tega slavnega zbora v kazinski dvorani. Opozarjamo ljubitelje lepega petja na izredno priliko!

○ Zadnja pot vrlega moža. V Vukovskem dolu je po daljšem bolehanju umrl ugledni tamošnji posestnik Karol Šerbel v visoki starosti 79 let, oče poveljnikovega namestnika Benedikta Šerbele v mariborski jetišnici, in Franca Šerbele, posestnika in gostilničarja v Ljubnem. Rajni Šerbel je bil mož poštenjak, značilen, katoličan in Slovenec z dušo in telesom. Ob veliki udeležbi so ga pokopali na jarenskem farnem pokopališču. Ko so dvignili krsto, da jo odnesejo od domače hiše, se je dvignila na smrt bolana 83letna žena Ivana in s tresočim glasom vzkliznila: »Z Bogom, dragi moj mož! Srečno, pa ne na večno, saj se kmalu vidiva na onem svetu.« Navzočni so ob tem prizoru bili do solz ganjeni. Dobremu, vzornemu možu časten spomin, žalujočim preostalim naše globoko sožalje!

○ Končni izpiti so se vršili na tukajšnjem A. R. Legatovem enoletnem trgovskem tečaju s sledečim uspehom: od 22 kandidatov in kandidatkin je položila izpit z odliko Rozika Sreš iz Belincev; s prav dobrim uspehom 10, in sicer Irminhilda Bizjak (Maribor), Josip Burja (Bled), Terezijska Hlede, Erna Kotzbeck, Marija Ladra, Vinko Lašič, Alojzija Prah — vsi iz Maribora, Ela Namestnik (Belgrad), Roza Papež (Pobrežje) in Josip Semelbauer (Hoče). Z dobrim uspehom 6, in sicer: Zmago Angleitner, Marija Koritončnik, Josipina Kugy, Ana Messner, Frančiška Uranjek — vsi iz Maribora, Franjo Torič (Ormož). Pet kandidatov ima ponovljalni izpit v jeseni. Za vse leto ni padel nihče ter se uspehi lahko označijo kot dobri.

○ 21 glasov zadostja. Z ozirom na glasove, ki so se razširili med občinstvom, da ni bilo dovolj glasov na seji občinskega sveta za nakup gradu, kar smo registrirali tudi mi, smo dobili pojasnilo, da zadostuje za veljavnost sklepa večina navzočih občinskih svetnikov. V mariborskem občinskem svetu znaša kvalificiran kvorum 27, kvalificirana večina pa 21 glasov.

○ Razstavnici odbor na ogledih. V četrtek se je vršil v meštanski šoli v Cankarjevi ulici komisijski ogled prostorov, ki pridejo v poštev za razstave ob priliki Mariborskega tedna. Na ogledih je bil celokupen odbor MT ter gradbeni strokovnjaki. Ugotovilo se je, da je sedaj toliko raznih prijav, da bodo prostori za razstave jedva zadostovali ter jih bo treba najbrže še razširiti na sosednje objekte.

○ Več posredovalnih postopanj — manj poravnjav. Statistika polletnega gospodarskega gibanja na tukajšnjem sodišču kaže zanimivo razliko napram lanskemu letu, ki je posledica novega zakona o posredovalnem postopanju. Konkurzov je bilo v prvi polovici leta odprtih 5, rešen pa ni bil dosedaj še nobeden. Poravnava je bila samo 1, ki je že likvidirana. Zato pa je poraslo število posredovalnih postopanj, in sicer na 68; 31 jih je iz okraja desni breg, 37 pa iz desnega brega, kamor spada tudi mesto Maribor. Zanimivo je, da se posredovalnega postopanja ne poslužujejo samo obrtniki in trgovci, temveč tudi zasebni prezadolženci.

○ Olimpijski dan se vrši letos 16. julija. Vršite se bodo velike sporne prireditve v vseh panogah pod pokroviteljstvom tukajšnjega olimpijskega odbora. Med drugim bo turnir za teniško prvenstvo Maribora, ki se igra 15. in 16. julija. Vsak klub

postavi tri igralce in dve dami. Igra vsak z vsakim na točke. Lahkoatleti prireditelj tek skozi mesto, in sicer za prvenstvo mostov in poedincev. Start bo ob 11 pred Mladinskim domom na Koroševi cesti, cilj na Trgu Svobode. — Na zelenem polju bo pa še posebno zanimivo, ker se vrši v Ljudskem vrtu 16. julija popoldne turnir vseh mariborskih klubov, pri katerem se obojato nekatera presenečenja. Turnir se prične ob 16. Nagrade se bodo razdelile vsem zmagovalcem po končanem turnirju na sportnem igrišču v Ljudskem vrtu.

○ Ribe na trgu. Včerajšnji ribji trg je bil bolj slabo založen. Menu je bilo 20 kg po 16 Din, aciala 8 kg po 26 Din, molov 15 kg po 26 Din in dentala 10 kg po 32 Din za kilogram.

○ Nova trinadstropna hiša. Na Glavnem trgu se prične letos z gradbo trinadstropne hiše, ki jo bo zidal veletrgovec g. Oset na prostoru, kjer stoji sedaj pritično poslopje nekdanje pražarne Medo. Te dni se je vršila na licu mesta komisija, ki je odobrila tozadevne načrte glede porušitja starega poslopja ter zidanja nove hiše.

○ SSK Maraton. Ob sredah in petkih se sprejemajo na Livadi ob 20 člani, ki bi se zanimali za boks. Javijo naj se pri načelniku tekoatletske sekcije Jožetu Vidicu.

○ Deklice gredo na morje. 53 deklic gre letos v deklisko poletniško kolonijo v Bakarju pri Sušaku, vd tega 20 na stroške občine, 15 jih pošlje Podnadlekar Rdečega križa, ostale pa na lastne stroške. Odhod iz Maribora bo v ponedeljek, 10. julija ob 17.47 z glavnega kolodvora. Kolonijo vodi tudi letos skrbna Herma Bračičeva.

○ 50 mladeničev se sprejme za vojaško glasbeno šolo v Vrhu. Interesenti naj se javijo najkasneje do 30. septembra pri kapelniku vojaške godbe v vojašnici kralja Aleksandra v Melju, in sicer ob torkih in petkih med 9 in 11 dopoldne.

○ Izletniki brnske JC lige, ki so se na svojem povratku iz potovanja po naši državi ustavili v sredo popoldne v Mariboru, so odpotovali nazaj v domovino v četrtek z popoldanskim brzovlakom. V Mariboru so bili prisrčno sprejeti. V sredo zvečer je bil pri Orlu pozdravni večer, v četrtek pred odhodom jim je pa priredila tukajšnja JC liga pri Orlu skupen obed.

○ Veslači zborujejo. V ponedeljek zvečer bo ob 20 v zgornjih prostorih hotela Oreč izredni občni zbor tukajšnjega veslaškega kluba. Veslači se bodo posvetovali o reorganizaciji društva ter o veslaški tekmi, ki jo nameravajo tudi letos prirediti na Dravi v dnevih Mariborskega tedna.

○ Podlegel... Včeraj zjutraj je izdihnil v tukajšnji bolnišnici 32letni delavec Anton Butolen iz Pobrežja. Umrl je za posledicami strela, ki ga je dobil preteklo nedeljo v nekem prepiru v Gozdni ulici na Pobrežju. Kroglja mu je prebila želodec in drobovje ter mu zdravniška pomoč ni mogla rešiti življenja. Pokopali ga bodo jutri v nedeljo popoldne ob 3 na magdalenskem pokopališču. — Danes popoldne ob 3 bo pogreb 62letne viničarjeve žene Genovefe Domiter, ki je umrla v tukajšnji bolnišnici. — Pokojnima svetila večna luč, žalujočim naše sožalje.

○ Lekarniško nočno službo vrši v času od 9. do 16. julija t. l. lekarna pri Sv. Antonu na Frankopanski cesti, mag. Albanež.

○ V studenskem gozdu ima studeniški Rdeči križ jutri v nedeljo ob 3 svojo prireditev. Brez vstopnine.

Ptui

Nepojasnjen zločin. V sredo, dne 5. t. m. je preteklo leto dni, ko se je na Hajdini izvršil strašen zločin in sicer v hajdinskem gozdu nad komaj 15 letno pastirico Marijo Kmetec. Doslej je bilo zaprtih pet osumljencev, ki pa so vsi dokazali svoj alibi. Zločin je ostal doslej nepojasnjen.

Čudo plodovitosti. Viničarju Janezu Bokaliču iz Janeževcev pri Sv. Urbanu je povzela edina krava, ki jo ima, tri dobro razvite živčave bikce. Tudi krava je zdrava, samo premalo mleka ima za vse tri. Radi tega so morali pritegniti sosedovo kravo, da pomaga s svojim mlekom iz atiske. Ljudje hodijo trumoma gledat kravo in njene tri bikce. Krava je stara tri leta.

Škale

Praznik veselja bo jutri slavila škalska fara. Škalčan g. salezijanec Jurij Lambizar bo zapel Bogu svojo prvo Glorio. Novomašniška slovesnost se začne danes popoldne ob 3 z slovesnimi večernicami v dekanijski cerkvi v Škalah. Jutri bo ob 9 zjutraj pridiga, nato sv. maša g. Lambizarja.

Koroška Bela

Ljubljanski vladika dr. Rožman bo došel danes popoldne prvič kot škof na Koroško Belo. Slovesen sprejem bo pri kapelici sredi vasi, Zvečer bo podoknica pred župniščem na čast Prezviščenemu. Cerkevni pevski zbor bo izvajal pesmi »Moj dom« (Premrl) in »Domovina« (Opavec) z bariton solo (sodeloval bo g. Marjan Rus, operni tenorist). Obenem bo izvajal cerkveni orkester več točk pod vodstvom Aleša Bizjaka. V nedeljo zjutraj ob 6 bo prepeval moški zbor. Ob 9 bo pri slovesnem škofovem vходу cerkveni zbor zapel novo skladbo Klemenčiča Jožefa »Ecce Sacerdos magnus« Pri škofovi maši se bo pela slovenska maša »Stopil bom k oltarju s cerkvenim orkestrom, za katerega je g. skladatelj Tome priredil instrumentacijo.

Sleparska tihotapka kokaina pred sodniki

Osleparila je razne ljudi za 320.000 Din
Obsojena na 2 leti in pol robije

Ljubljana, 7. julija.

Neobičajen kriminalen tip ženske pred malim senatom, ki mu je danes predsedoval viš. sod. sv. g. Anton Mladič. Na zatožni klopi je bila 45 letna Marija Streharjeva, doma tam iz Lahov pri Krašnji, mati treh otrok. Obklečena je čedno kmečko, v modro obleko, na glavi pisano roko, obuta pa v moderne, nizke čevlje, ki jih dostikrat ne nosijo niti ljubljanske gospodične. Vse to kaže, da ima ženska za seboj burno pustolovsko preteklost.

Šef drž. tožilstva dr. Robert Ogoreutz je po končanih formalnostih prečital kratko obtožnico, ki očita Mariji Streharjevi, da je od l. 1930. do lanske pomladi osleparila 10 starih ženic in tudi 4 moške, za skupno 320.000 Din. Obtožena je zločina prevare, ker je sleparstva izvrševala obrotoma.

Obtožnica, ki je bila že l. 1926. pred ljubljansko poroto zaradi sličnih goljufij obsojena na 14 mesecev ječe, je vse goljufije priznala, le v nekaterih primerih je ugovarjala višini odškodninskih zneskov, ki so jih prijavile opeharjene ženske. Izposojeni denar ni razkošno zapravljala, marveč je denar vložila v neko skrivno veliko podjetje in da ima prejeti velike svote, s katerimi bi lahko krila vse zahteve. Ni hotela navesti imen družabnikov tajnega velikega podjetja.

Marija Streharjeva se je pod napačnimi imeni Marija Pevec, veletrgovka iz Motnika, in Francka Pestotnik, trgovka s čipkami iz Most pri Kamniku, pojavljala v okolici Domžal, Vrhnike, Borovnice, Grosuplje in Rovt ob meji. Zaslišane priče so s trpkostjo in žalostjo v srcu pripovedovale, kako jih je znala obtoženka pretentati in opehariti za zadnje prihranke. Nekatere so si celo izposodile denar proti intabulaciji na posestva, ker jim je obljubovala dobiček in visoke obresti.

Sključena, stara ženska Lucija Stoparjeva s Homca, ki je njej posodila 56.300 Din, je končala: »Bila je dolgo pri meni. Ko sem ji dala ves denar, pa je izginila. Še le danes jo tukaj vidim. Vse je šlo z njo! Šla je moja domačija! Sedaj nimam nič! Denar si je celo izposodila na njivo.

Predsednik: »Vrnila vam ni nič?« Priča: »Nič! Obtoženka: »Parkrat po 100 Din!« Predsednik: »To se za obresti ni bilo!«

Zrtev je bila tudi Neža Rakova s Homca. Dala ji je 55.000 Din. Denar za njo si je celo izposodila. Predsednik: »Pravi, da ste dobili 55.000 Din!« Obtoženka: »To je res!«

Tretja žrtev Marija Tomčeva s Homca, ki je med tem časom umrla, je v preiskavi izpovedala: »Izdajala se je za Marijo Pevec, veletrgovko iz Motnika. Posodila ji je 56.350 Din. Denar si je celo izposodila, da ga ji je dala, ker ji je obljubovala visoke obresti. Dvignila je vse svoje prihranke. Izterjala je nekaj denarja, ki ga je imela pri ljudeh. Govorila ji je: »Posojeni denar vam bo, mama, nosil take obresti, da vam ne bo treba več delati.«

Prečitana je bila izpoved Miška Belca, ki pravi, da je imela vse ženske popolnoma pod svojim vplivom. Denar so ji štele tajno, kar na škodnju, da nikdo ni vedel, koliko je dobila.

Priča Ana Dacarjeva, Vasevo: »Prošla me je za jerperge. Bila je silno pobožna in je veliko mo-

lila. Posodila sem ji 3000 Din. Pripravila me je, da sem stala dobra pri Burgeju Andreju za 20.500 Din. Ta je sedaj denar od mene iztožil. Ko je denar dobila, se je bolj redko pri meni zglasila. Oškodovana sem za 29.400 Din.«

Posestnikova hči Marija Velkavrhova iz bližine pri Vrhniki: »Prenočila je pri nas. Rekla je, da je trgovka s čipkami Marija Pestotnik iz Most. Povedala mi je, da se bavi s prodajo kokaina, ki dobro nese. Dala sem ji 5200 Din. Molila je in pred mano pokleknila: »Boš imela zaslužnje pri Bogu, če mi pomagaš.« Njen oče Miha ji je posodil 20.500 Din. Oba je spravila na beraško palico.

V dvorano je stopila kot priča 63-letna, simpatična, mala ženska Marija Koširjeva iz Podpreške pri Rovt. Predsednik jo je nagovoril: »Posodili ste ji vsega skupaj 63.000 Din. Sprejeli ste jo v hišo. Začela vam je tožiti o težkih časih in praviti o veliki trgovini.« Ženica je vse potrdila.

Ostale oškodovance je pripravila ob manjše zneske. Brezvestno je osleparila tudi Katarino Urankarjevo, ki poseduje le bomo koč. Posodila ji je 15.000, češ, da bo denar pri njej nesel večje obresti in lep dobiček. Obtoženka: »Dala mi je res 15.000 Din. Stara je malo duševno omejena.«

Ko so sponiladi prišle obtoženke goljufije na dan, je izginila in se je skrivala do letos pomladi, ko so jo litijški orožniki 18. marca prišli v nekem naselju pri Litiji.

Predsednik: »Kam ste dali denar?« Obtoženka: »Ne smem povedati. Dobro vem, da bom vse pošteno vrnila. Nikjer nisem zapravljala. Denar sem založila v podjetje.«

Branilec je nato v razbremenitev obtoženke in da bi dosegel njeno pogojno obsodo, predložil senatu pismo, ki ga je prejel pred dnevi iz Gorice. Pismo nosi podpis »Ivan Trobentar.« (Smeh v dvorani) Predsednik je nato prečital zanimivo pismo Trobentarjevo, ki pravi:

»Potrudite se za njo! Bo pošteno plačala. Meni ni mogče! Lahko bi ji nakazal, pa se nahaja v biši žalost. Meni ni mogče tega priti, ker sem v strahu, da se mi kaj pripeti. Spravite jo iz hiše obupale.

Predsednik obtoženki: »Kdo je to?« Obtoženka: »Ne povem. Je v Italiji. Imela sva skupen kšeft!« Predsednik: »Skrivni!« Obtoženka: »Ne govorim rada o tem.«

Drž. tožilec je plediral za obutno kazno, poudarjajoč: »Njen zagovor je skrivnosten, češ, da je denar založila v veliko podjetje, o katerem ne sme govoriti.«

Branilec: »Trgovala je z mamili. Možnost je, da pridejo oškodovani do kritja. Ona ni taka sleparica kot druge. Njenih dejanj ni smatrali kot zločin, marveč le kot prestopke, ker to ni vršila obrotoma in je imela namen vrniti posojeni denar. (Med njegovim govorom so začele nekatere ženske celo jokati.)

Marija Streharjeva je bila obsojena na 2 leti in pol robije. V kazni se ji všteje preiskovalni zapor od 18. marca t. l. Branilec je po sodbi prosil, da bi ji sodišče dovolilo dopust. Predsednik: »Ni mogče. Niti minister ga ne more dovoliti.« Obtoženka: »Sprejemem kazno. Kaj se hočem pri-tožiti, kar je, je. Tam gori mi še več dajo...«

vešto, dobi posebne izkaznice od določenih rediteljev pri vstopu k vlaku, zato naj prinese vsak potrdilo s seboj. Ker bo nekaj železniških voz več, bo sprejemal odbor udeležence tudi še pred odhodom vlaka. Ti plačajo za vožnjo tja in nazaj Din 38. — Izletniški vlak v nedeljo na Dolenjsko ne bo vozil.

— Oče nad ženo in sina. R. J. iz Ponikev pri Trebnjem je prišel z očetom iz Trebnjega domov. Oče je bil nekoliko vinen in slabe volje. Vpil je na svojo ženo in jo hotel tepsti. Sin je skočil med mater in očeta ter hotel mater ubraniti očetove sile. Oče se je nato še bolj razjezil in je udaril namesto žene sina s topim predmetom po glavi tako močno, da se je sin onesvestil. Morali so ga prepeljati v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo.

TIPKA, PISALNI STROJI WOODSTOCK IN PISARNISKE POTREBŠČINE MIKLOŠICEVA 13.

— Nepoštene eksekutorji. V Novem Sadu ima je veliko afero, v katero je zapletenih prav vseh sedem tamkajšnjih eksekutorjev. Vseh sedem je obdolženih, da so poneverili precejšnje vsote na škodo mestne občine. Nepošten eksekutorji so že izročeni sodišču.

— Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, pomanjkljivem spanju, slabem razpoloženju, razdražljivosti, posezite takoj po staro preizkušeni »Franz-Josef-grenčici. Poročila višjih zdravnikov v bolnicah za želodčne in črevesne bolezni naglašajo, da je »Franz-Josef« voda posebno izborno učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. »Franz-Josef-grenčica« se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerij. trgovinah.

— Peš iz Belgrada v Čakovec. Bolgar Nikola Mihajlov, ki biva v Čakovcu, je pred kratkim odpotoval v Belgrad, kjer naj bi dobil vizum za potni list, da bi se mogel vrniti domov na Bolgarsko. V Belgradu pa so ugotovili, da potni list ni v redu. Ker je Nikolai zmanjkalo denarja za vlak, se je vrnil peš v Čakovec. Rabil je za pot iz Belgrada v Čakovec sedem dni.

— Začetek žetve v Bački. Ta teden prično z žetvijo v Gornji Bački. Pričakujejo žetev srednje množine. Na nekaterih krajih so izvedli poskusno žetev in po njenih rezultatih sodijo, da bo vrglo eno jutro kakšnih 10 do 12 meterskih stotov.

— Katoliška Liturgika. Spisal dr. Fr. Ušeničnik. V Ljubljani 1933. Založila Jugoslovanska knjigarna. Str. XIV, 373, 8". Pisatelj je v drugi izdaji Pastoralnega bogoslovja iz tehničnih stvarnih razlogov izločil liturgična vprašanja in obdelal liturgiko v posebni knjigi. Knjiga je namenjena klerikom na teološki fakulteti in bogoslovnih učilišč. Služila pa bo tudi mašnikom in praktičnem dušnem pastirstvu. Zato je pisatelj zgodovinskemu razvoju svetih obredov dodal sedaj veljavne določbe za posamezna liturgična opravila. V dobi, ko se povsod probuja živo zanimanje za liturgijo, bodo tudi akademski izobraženi laiki brali knjigo s pridom in veseljem: ob tem branju bodo bolj in bolj umevali čudovito umetnino cerkvenega leta, nedelje in praznike, liturgijo postnega časa in velikega tedna, pred vsem pa obrede sv. daritve in globoki pomen simbolov, svetih znamenj pri zakramentih in zakramentalih. Cena broš. izv. je 96 Din., vez. v pol platno 110 Din., vez. v pol usnje 125 Din.

Celje

— Dekliška Marijina kongregacija priredi v nedeljo, dne 9. t. m. skupen izlet na Kunigundo. Zbirališče ob 7. jutraj pred zavodom šolskih sester.

— Koncert »Šestnajstke« iz Olomuca. V četrtek zvečer se je vršil v mali dvorani Celjskega doma koncert »Šestnajstke« iz Olomuca. Zbor šteje 18 pevcev, ki tvorijo homogeno celoto. Posebno izraziti so drugi basi. Dinamika je zorna, intonacija čista. Program kompromisnih. Pevovodja ima zbor v popolni oblasti ki mu odgovarja na vsako kretnjo, kar je mogče le, ker poje zbor ves program na pamet. Celjani so enkrat zapolnili brez reklame malo dvorano. Navdušenje se je od točke do točke stopnjevalo, da so morali dodati nekaj pesmi. Pri dodatku so zapeli tudi Adamičev »Zeleni Jurij«. Pri programih bi opozorili prireditelje, da bi morali natisniti predvsem originalni tekst, prevod, posebno slab, je šel sekundarnega pomena. Pred začetkom koncerta je pozdravil goste predsednik JČ Lige gosp. dr. Juro Hrašovec. Koncerta se je udeležil tudi znani prevajatelj iz slovenske na češki jezik gosp. dr. B. Vybiral. Po koncertu se je pa vršil družabni večer.

— Premiera komedije »Sen kresne noči«, dre- vi ob pol 9 na letnem gledališču v mestnem parku. Občinstvo naj zavzame pravočasno svoja mesta, da se začetek ne bo zavlekel. Brez plačane vstopnice nihče ne bo mogel prisostvovati predstavi, ker bo prostor zavarovan pred zastojem. Blagajni pri kapucinskem mostu ter pri svinjski brvi se odpreta eno uro pred pričetkom predstave.

— Smrtna kosa. V celjski javni bolnišnici je umrl Gorčar Josip, 79 letni posestnik iz Kokarjev pri Gornjem gradu. Že v večerajšnji številki smo poročali, da je umrl v Gornjem gradu gosp. Serbec Josip, davčni uradnik, v 50. letu starosti. Pokojnik je dalje časa služboval pri davčni upravi v Celju in je bil tu splošno priljubljen. Zadnja tri leta je bil v službi v Gornjem gradu, kjer je sedaj po dolgi in mučni bolezni izdihnil svojo dušo. Zapusča žalujočo vdovo, hčerko in sina, katerim izrekamo svoje sožalje. Pokojnika bodo danes prepeljali iz Gornjega grada v Celje in bo ob 4 popoldne pogreb na okoliškem pokopališču. — V Gradcu je dne 4. t. m. umrla 58 letna gđ. Zimniak Jožeta. Pokojnica je bila hčerka pred vojno v Celju dobro znana posestnika in kovaškega mojstra Ivana Zimniaka, ki je imel svojo delavnico za kresijo. Naj počivajo v miru!

— Sveta maša pri Mozirski koči nad Mozirjem bo v nedeljo dne 16. julija ob 10 dopoldne.

— Sprememba avtobusne postaje na Teharjih. Avtobusa postaja na Teharjih se sedaj nahaja pred gostilno Lavrič.

— Pokalna tekma med SK Jugoslavijo in SK Olimpom, ki se je vršila v četrtek zvečer na Glaziji, je končala z rezultatom 2:2 (2:1). Igra ni nudila posebnega sportnega užitka, ker je bila precej surova. Želeli bi sodniku malo več hladnokrvnosti in precej več objektivnosti, drugače bo kmalu izgubil ime dobrega sodnika, ki ga uživa.

— Tudi Celju se obeta sportna senzacija. V petek dne 14. t. m. se bo vršila na 7 zvečer na Glaziji dobrodelna pokalna tekma med častnimi člani (drugi pravijo med kibici) SK Celja in SK Olimpa. Čisti dobiček je namenjen v korist brezposelnim rudarskim rodbinam v Trbovljah. Pri tekmi bosta sodelovali železničarska godba in orkester iz Gaberja.

PRI TRGANJU V GLAVI, ZOBEM MESU IN CELJUSTIH

z »ALGO« dobro nadrgnite senca in tilnik, potem ovijte glavo s sukneno ruto, ki jo je treba namočiti z »ALGO«, Polagoma boste začutili ublažitev, ker »ALGA« izhlapeva in odvzema s tem odvisno vročino. Zobno meso in željst masirajte večkrat na dan s prsti, namočenimi v »ALGO«. Po masazi ovijte obraz v volneno ruto. Ako Vas boli eden ali več zob vsled prepiha, prehlada ali revmatizma, namočite prste z »ALGO« in drgnite z njimi željst in zobno meso. Ako boli votel ali odlomljen zob, vzemite v usta malo žličke čiste »ALGE«, nagnite glavo, da more »ALGA« v zobno votlino. To ponavljajte parkrat. Navadno bolečina preneha že po prvem poskusu.

»ALGA« se dobiva povsod 1 steklenica Din 14.—.

Jesenice

Nov sportni klub. V sredo se je vršil v gostilni pri Paru na Jesenicah ustanovni občni zbor novega sportnega društva, ki si je nadel ime »Gorenjec«. Občnemu zboru je prisostvovalo izredno veliko sportnikov. Društvo bo imelo razne odseke, tako nogometni, hazenski, turistovski, kolesarski itd. Društvu želimo obilo uspeha.

Alpinski sportni klub »Gorenjec« priredi v soboto, 8. t. m. ob pol 9 hazensko tekmo s klubom SK Ilirijo. V nedeljo ob 6 popoldne revanšna tekma.

Ob priliki štiridesetletnice jeseniškega gasilnega društva se je zopet pokazalo, kako nujno potreben je za Jesenice nov gasilni dom, saj ima danes že vsaka vas dostojnejšo stavbo v ta namen, kot pa ga ima naše mesto. Mestni občinski zastop je v to svrhu že določil primeren znesek in sedaj se vrše le še dogovori glede prostora. Večina je za to, da bi stal gasilni dom na istem mestu kot sedanji, le s fronto na cesto kot to določa regulacijski načrt. V tem slučaju pa bo treba vzeti del župnijskega vrta in kot čujem, dogovori z župnim uradom še niso definitivni.

Za komisarja bivšemu Krekovemu prosvetnemu društvu na Jesenicah je bil te dni postavljen gospod Anton Kokalj, vpokojeni orožniški stražmojster in delovodja KID.

NAZNANILO!

S tem cenj. občinstvu vlnudno naznanjam, da otvorim 9. julija t. l. letno kopališče na Jesenicah. — Za obilen obisk se priporoča ANDREJ ČUFER, JESENICE.

Tržič

10 letnico duhovniške službe so obhajali ta teden v Tržiču sošolci našega g. župnika. 17 je bilo zbranih, ko so v terek opravili slovesno sv. mašo za pokojne tovariše. Nekaj tovarišev iz zasedenega ozemlja pa seveda ni moglo priti.

Na Kofce vodijo različna pota. Ena najlepših je ona čez »Pirmance«, po kateri so klub temu, da ni javna in ni markirana, hodili mnogi turisti. Ob tej poti je sedaj nastalo novo strelišče tržičke Strelske družine, ki bo v nedeljo 9. t. m. odprto. Vsi turisti se v lastnem interesu opozarjajo, da ne hodijo po tej poti zlasti ne ob nedeljah, ko bodo razobešene signalne zastave. Strelska družina je zelo agilna in je videti, da se bo na strelišču večkrat streljalo. Zato pozor! Kdo bo pa jutri najbolje streljal, bomo poročali.

Sv. maša na Kofcah bo v tem mesecu 9., 16. in 23. vselej ob 10.

Sport

Ilirija težko-atletska sekcija. Težko-atletska sekcija SK Ilirije priredi tudi letos začetniški tečaj za rokoborbo in boks. Interesenti, ki se zanimajo za to sportno panogo se lahko osebno prijavijo do 15. t. m. vsak dan od 17 do 19 v kopališču Ilirije pri g. Neredu. Ker je ta sportna panoga pri nas še zelo malo razvita, zanimanje za njo pa raste zlasti po deželi, zato je upati, da tudi Ljubljana ne bo zaostajala, temveč bo tudi tu prednjačila, kakor tudi v ostalih sportih. Pismene prijave pa je poslati na naslov: Gustav Nered, kopališče Ilirije, Ljubljana. Sprejemajo se tudi interesi iz okolice.

Tenis-turnir SK Ilirije. V avgustu se vrši v Ljubljani večji tenis-turnir za prvenstvo Ljubljane ter za »Pogačarjev memoriale«. Prihodnji teden bosta pa turnirja lokalnega značaja, da se preizkusijo domače moči. Jeseni pa bomo imeli priliko videti več turnirjev, kar je za propagando tega lepega sporta nujno potrebno.

V meddržavni bokerski tekmi med Italijo in Madjarsko, ki se je vršila v Trstu, je zmagala Italija v razmerju 10:6.

Nežni spol se je spravil na maratonski tek. Angležinja Violet Piercy se je podala na maratonski tek ter je pretekla 42 km dolgo progo v 4:00.25. Je to sicer izreden uspeh, vendar pa še večji nesmisel. Kajti že za moške je ta proga tako težka, da bi bilo iz zdravstvenih ozirov najbolje, če bi jo izločili iz tekmovalnega programa.

To so metali kopaj! Znani metalec kopja Matti Järvinen je v zadnjem času dosegel v metanju kopja naslednje mere: 75.05 m, 71.87, 71.20, 69.64 s prestopom na celi 76.30 m.

Prvenstvo ameriških lahko-atletov. V Chicagu so se vršila 2. julija prvenstva ameriških lahkih atletov, ki so tako. le izpadla: 100 m: Metcalfe 10.5; 200 m: Metcalfe 21.2; 400 m: Fuqua 47.7; 800 m: Eunningham 1:38.5; 5000 m: Hoja: Hinkel 23:54; 110 m zapreke: Morris 14.6; 200 m zapreke: Meier 23.4; 400 m zapreke: Hardin 52.2; skok v višino: Johnson 2.01 m; skok v daljavo: Owen: 7.50 m; troskok: Blair 14.45 m; krogla: Torrance 15.73 m; kopje: Barlett 64.10 m.

Dame so se pa na istem mitingu tako-le odrezale: 50 m: Luise Stokes 6.6; 100 m: Annette Rogers 12.2; 200 m: Olive Hasenfuss 26.2; 80 m zapreke: Simone Schaller 12.1; štafeta 4x100 m: Illionis A. C. 48 (svetovni rekord); skok v daljavo: Genevieve Valveda 5.25 m; skok v višino: Alice Arden 1.60 m; disk: Ruth Osborn 37.49 m; kopje: Magnie Dele 39.69 m; krogla: Catherine Rutherford 11.86 m.

Hilde Holovsky, avstrijska prvakinja v umetnem drsanju, je v 17. letu svoje starosti nenadoma umrla vsled operacije na slepiču. Ker se je prekasno zatekla po zdravniško pomoč, je kljub vsej zdravniški vadi niso mogli rešiti. Z njeno smrto je legel v prerani grob, eden največjih talentov sveta na ledu.

Nov predsednik mednarodnega olimpijskega odbora. Na mesto umrlega grofa Clary-ja, predsednika mednarodnega olimpijskega odbora predlagajo Francozi grofa Jean de Castellane. Tozadnje volitve se bodo vršile šele prihodnje leto v Atenah o priliki zborovanja olimpijskega komitea.

Kdo enkrat uporabi SHELTOLX ta ne zahteva drugo

Koledar

Sobota, 8. julija: Evgenij III., papež; Elizabeta, kraljica.

Novi grobovi

— V Spodnji Polskavi je umrl najstarejši posestnik Luka K a n z l e r v visoki in častitljivi starosti 95 let. Bil je svojčas daleč na okoli znan in uvažen za čestit vzoren gospodar, kremenitega značaja in radi svojih vrlin obče priljubljen. Skozi 64 let je s svojo življenjsko družico dajal vzgled vzornega zakonskega življenja. Žena še živi. Do zadnjega je bil blagi pokojnik čil in zdrav. Vrlemu možu blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

— V Selnici ob Dravi smo pokopali soprogo daleč na okoli znanega kolarskega mojstra gospo Ivano Kotolenko. Dosegla je kljub dolgotrajni bolezni lepo starost 68 let. Rajna je bila visokospoštovana v domači in okoliških župnijah, saj je bila okoli 40 otrokom krstna botra. Imela je posebno dobro srce do revežev. Njen mož, naš dobri mojster Nikolaj, pa je itak znan širom naše štajerske domovine kot najboljši kolar. Saj ga celo dražijo s tem, da je bivši turški sultan nameraval pri moštru Miklavžu naročiti več kočij za svoj harem, a je mojster Kotolenko zamudil visokega sultanovega pooblaščenca s tem, da je predolgo sedel pri sosedu Hernahu. Dasiravno po rodu pol-Haložan, vendar je mojster Kotolenko v Dravski dolini tako izredno priljubljen, da je bil več let zupan lepe selniške občine, bil je vodilni organ pri mnogih drugih korporacijah, načelnik Bralnega društva, član načelstva Posojilnice itd. V Kotolenkovo hišo zahajata »Slovenski Gospodar« in »Slovenec« že od nekdaj. Udeležba na pogrebu blage pokojnice je bila zelo velika. Na zadnji poti so jo spremljali trije gg. duhovniki. Blagi ženi želimo nebesko veselje, možu in sorodnikom pa izrekamo sožalje!

— V Zagorju ob Savi sta umrli: Antonija Ransinger, stara 85 let in Helena Jesih, stara 79 let. Naj v miru počivata!

Osebnosti

— Poročila sta se v župni cerkvi na Ježici g. Janez Jeromen in gđ. Pavla Mazovnik. Novorojenčena sta oba vneta delavca v katoliških kulturnih organizacijah. Naj bo njun zakon srečen in poln božjega blagoslova!

— Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odrejeni za upravnika voj. godbene šole višji voj. kapelnik III. razr. Ivo Muhvič; za kapelnika godbe 35. pešpolka višji voj. kapelnik II. razr. Franjo Vimer; za kapelnika godbe 7. pešpolka nižji voj. kapelnik III. razr. Maksimilijan Mikšič; za kapelnika godbe 8. pešpolka višji voj. kapelnik IV. razr. Milan Buzin; za vodnika kruševskega voda vardarskega orožniškega polka orož. poročnik Rudolf Kremling; za vodnika petrovaškega voda vardarskega orož. polka orož. poročnik Borivoj Murav; za vodnika staro-bečjskega voda dunavskega orož. polka orož. podporočnik Josip Tršar in za vodnika skopljskega voda 1. skopske čete vardarskega orož. polka orož. kap. II. razr. Adolf Seidl.

— Imenovan je za uradniškega pripravnika VIII. položajne skupine za sodno stroko v vojski in

mornarici Ivan Strekelj, diplomirani pravnik — pri referatu sodstva poveljstva bosanske divizijske oblasti z mesečno plačo 1525 dinarjev.

— Prevedeni so definitivno v zrakoplovstvo peh. narednika Ivan Marovič in Anton Zalar, peh. podnarednik Franc Prpič, topniški podnarednik Martin Korbek in inženjerski podnarednik Vilko Cirger.

Ostale vesti

— Skupne duhovne vaje za duhovnike. Prvi tečaj skupnih duhovnih vaj za duhovnike se bo vršil, kot je bilo že razglašeno v letošnjem škofjskem »Oglasniku«, št. V. v dnevi od 17. do 21. julija v prostorih Dijaškega semenišča v Mariboru, Koroščeva 12. Vodil jih bo naš rojak, ravnatelj bogoslovja v Sarajevu g. dr. Ivan Zore, D. J. Kot običajno se prične duhovne vaje 17. julija, ponedeljek, ob 20 s klicanjem Sv. Duha in z uvodnim premišljevanjem. Priglasil za duhovne vaje se še sprejemajo do 15. julija, naslovijo se lahko tudi naravnost na ravnateljstvo Dijaškega semenišča v Mariboru. Oskrbnina je ostala ista kot prejšnja leta. Udeleženci, ki želijo ob duhovnih vajah posebno sobo, naj sporočijo svoje želje ravnateljstvu semenišča. Kakor znano, so letošnje duhovne vaje posvečene jubilejnemu spominu 1900 letnice Gospodove smrti in odrešenja človeštva, ki se naj, kot želi sv. oče, obhaja v znamenju pomnoženih molitev, sprave in zadoščenja ter duhovne preureditve lastnega življenja. »Učenik je tukaj in te kliče«, je dejala Marta svoji sestri Mariji. Ta je hitro vstala ... in šla k njemu (Jan 11, 28, 29). Tudi tebe vabi Gospod ...

REKLAMNO PODJETJE REKLAM ROZMAN MIKLOŠICEVA 13.

— V Mokronogu bo jutri velik tabor bojnikov. Takoj po prihodu udeležencev posebnega vlaka v Mokronog se vrši ustanovni občni zbor Zveze bojnikov v gostilni g. Aleksandra Majcna. Po občnem zboru bo ob 10 na Zalostni gori cerkveno opravilo, nato pa na prostem. Govorijo Ivan Rozina, Stanko Florjančič, Ivo Marinko ter zastopniki skupin Zveze bojnikov in nji sorodnih organizacij. Vabimo vse, da se zborovanja udeležijo. Iz Ljubljane odhaja ob petih jutraj poseben vlak, ki bo sprejemal udeležence tudi iz drugih krajev ob dolenjski progi. Pohitite vsi na lepo Dolenjsko v prijazni Mokronog, da čujete besede miru, svobode in pravičnosti, da preživite nekaj veselih ur med veselimi ljudmi!

— Posebni vlak v Mokronog vozi v nedeljo 9. julija. Odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 5 jutraj. Ustavil se bo na naslednjih postajah: Ljubljana dol. kol., Škofljica, Šmarje-Sap, Grosuplje, Vojna gora, Stična, Radohova vas, Velika luka, Trebnje, Mirna, St. Rupert-Rakovnik in Mokronog-Bistrica. Iz Mokronoga odhaja nazaj v Ljubljano ob 19.30 (pol osmih) in se ustavlja tudi na prej omenjenih postajah. Za one, ki vstopijo izven Ljubljane, so določeni zadnji vagoni. Za vse, ki vstopijo na glavnem kolodvoru v Ljubljani, je dostop k vlaku le na desni strani kolodvorskega poslopja, ob kolodvorski restavraciji pri pomožnih blaginjah za Dolenjsko in Gorenjsko. Kdor se izkaže s potrdilom »Zveze bojnikov«, da je plačal predpisano

Predsednik francoske republike Lebrun na obisku v neki vasi: v cilindru je šel med deco in z njo zaplesal kolo.

Bacili - novo vojno strašilo

V starih časih so spremljale vojne boje furijske kužne bolezni. Kuga in kolera so pobrale neprimerno več ljudi kakor orožje. Še v vojnah 18. stoletja je pomrlo šestkrat več ljudi za nalezljivimi boleznimi kakor jih je padlo na bojiščih. Poslej pa sta medicina in zdravstvo dobivala hitro premoč nad temi sovražniki človeštva, in že v krmski vojni l. 1850 je bilo razmerje 3.2:1, v nemško-francoski vojni pa 1:0.6. V svetovni vojni sta griza in tifus občutno nastopala le v kulturno bolj zaostalih predelih.

Zdaj pa vstaja na obzorju strah, da bi bacili najnevarnejših kužnih bolezni postali — poleg strupenih plinov in zažigalnih bomb — novo vojno orožje. Službeni ameriški »Infantry Journal« je prinesel o tem nedavno obširen članek. V njem piše vojaški zdravnik L. A. Fox da je treba s to možnostjo računati in da je vsako sklicevanje na moralo prazno prizadevanje. Ljudje so se v vojni vedno posluževali tistih sredstev, ki so bila najuspešnejša. Najprej so se borili s pestmi in zobmi, potem s kamenjem, potem po vrsti z mečem, s sulico, strelnim orožjem, strojnico, podmorniki, z letalskimi bombami in slednjič s plini. Ob vsaki uvedbi kakakega novega orožja so se oglasili ogorčeni protesti, orožje je pa vendar ostalo. Ravno tako je s te plati tudi z bacilsko vojno. Drugo vprašanje je pa seveda, ali so bacili res tako strašno nevarno orožje? O tem piše inž. W. Stolze v časopisu »Wissen und Fortschritt«:

Vzemimo predvsem tisto skupino nalezljivih bolezni, ki napadajo človeka v prebavilih: kolera, tifus in griza. Bacili teh bolezni se dajo umetno odgojiti v velikih množinah. Kaj bi se zgodilo, če bi jih zločinske roke razsule po vodah sovražni-kove dežele? Nič hudega. Že Aristotel je čisto pravilno svetloval svojemu učencu Aleksandru Velikemu: »Vodo vselej prekuhaj in iztrebke zagrebi.« Čisto po načelih modernega zdravstva. Danes imamo vodovode in kanalizacijo in v resnično kulturnih državah so epidemije kolere, tifusa in griže naravnost nemogoče, ker se da vsak njihov pojav že v kali zadušiti.

Druga skupina nalezljivih bolezni se prenaša in napada dihal: hripa, pljučnica in nahod. Ta sicer ni prava bolezen, vendar more delavnost prebivalstva znatno ovirati. Bacili teh bolezni bi se dali v prahu razpršiti po ozračju v sovražni-kovem območju. A uspeh bi utegnil biti le malenkost. Za hripo nikdar ne obole vsi ljudje v kakoli pokrajini in delujejo pri okužbi še drugi, doslej neznani činitelji, tako da o samovoljni, umetni povzročitvi epidemij ne more biti govora.

Najstrašnejša morila v minulih vojnah sta bila kuga in legar, ki ju prenašajo z ugrizom bolhe in uši. Denimo, da bi sovražnik s padali razširil po pokrajini podgane, okužene z črno kugo. Kletke bi se na tleh avtomatično odprle in živali bi se razbegnile po kletah in skladiščih, shrambah in podstresjih. Raztrosile bi okužene bolhe, ki bi prešle na ljudi, in v kratkem času bi v deželi zadivjala črna smrt. No, tudi ta strah ni tako strašen, kakor bi se zdelo na prvi hip. Ko je črna kuga l. 1924. razsajala v Pandšabu in pobrala na stotisoče Indijcev, je izmed angleškega vojaštva in drugih Evropejcev v tistih krajih obolelo komaj šest oseb. Kuga se na nekaj način pred kul-

turnimi narodi ustavlja — nemara da je snaga najboljše obrambno sredstvo proti tej kužni bolezni. — Uši, ki naj bi bile prenašalke pegastega legarja, bi bilo treba spraviti neposredno na ljudi. To bi bilo v večjem obsegu tudi za najspretnjšega vo-huna prevelika umetnija. zdaj poznamo sredstva, s katerimi se dajo uši na najpreprostejši način zatreti; usne nadloge se v bodoči vojni ni bati, zato tifusni bacili kot bojno orožje sploh ne pridejo v poštev.

Zelo nevarne so bolezenske klice omrtničnega krča, plinskega in vrančnega prisada. S temi bacili okužene rane bi prizadele tudi malo ranjenim silovite muke. Vsa sreča, da bi se moral tudi vsak poizkus s temi bacili ponesrečiti. Kajti prvič imamo cepiva proti tem boleznim, drugič bi se pa morali bacili prenašati po namenoma okuženem stre-livu. Toda pri eksploziji vsakega naboja se razvije taka vročina, da bi ji ne mogel odoleti noben bacil.

Zdaj prihajajo vojni biologi še z najtežjim svojim topom: botulinom, bakterijskim strupom, ki se v miru pojavlja v pokvarjenem mesu in klobasah. 0.5 mg zadostuje, da umori človeka; z eno samo žlico botulina bi bilo mogoče zastrupiti celokupno prebivalstvo v celotni državi. Eno samo letalo bi moglo nesti toliko botulina, da bi iztrebilo vse prebivalstvo zemlje. Matematično se to popolnoma ujema, kako pa bi bilo v praksi? Izlaska bi bilo mogoče proizvesti zadostno množino botulina in ga prenesti v katerokoli deželo; toda kdo in po kateri poti naj bi dal ljudem strup zaužiti? V svetovni vojni so izdelali toliko streliva, da bi mogel biti vsak človek na zemlji petdesetkrat ustreljen, a vsaka krogla ne zadene. Ravno tako je z botulinom. Bolezenski znaki, ki jih povzroča botulin, so podobni kakor pri tifusu in koleri in podobna so tudi obrambna sredstva. Strup uničimo že z enostavnim kuhanjem (vode in živil).

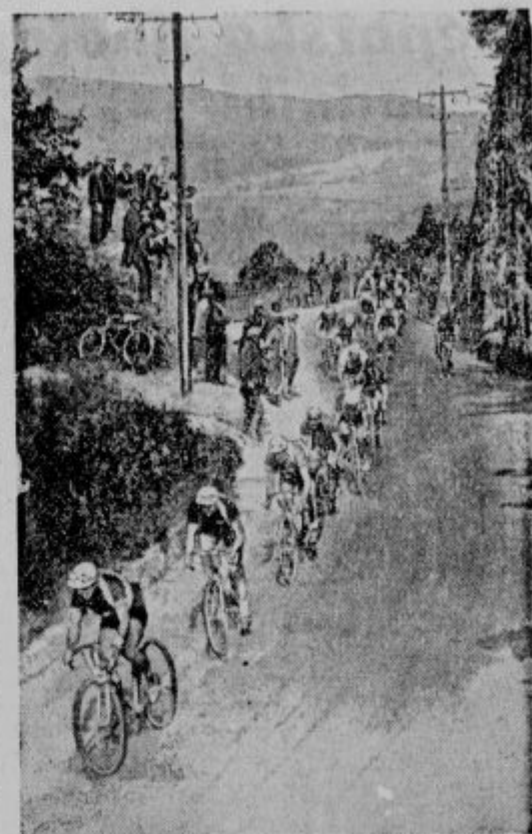
Bacilov kot vojnega orožja se torej kulturnemu človeku ni treba posebno bati; opraviiti ima z njimi itak vsak dan in jim bo gotovo tudi v vojni kos.

Led v svetovju?

Med znanstveniki je v teku spor o vprašanju »vsemirskega ledu«. Nemški tovarnar in iznajditelj Hörbiger, ki se peča tudi z astronomijo, trdi in tudi znanstveno dokazuje, da se nahajajo v vse-mirju razen toplote izžarevajočih snovi tudi ogromne množine ledu, ki dospevajo v tej ali oni obliki tudi na zemljo. Geologi so že ponovno izrazili dvom, kako bi mogla morja ohraniti svoje vode v vedno enakem obsegu, ne da bi dobivala novo vodo iz drugih virov (voda znaša samo 1 odstotek zemeljske prostornine). Vremenoslovci se čudijo ledenim oblakom v višini 135 km, kjer znaša pritisk živega srebra komaj 0.001 mm. Odkod dalje najdebelejša toča ravno v vročem pasu, silovite plohe tudi v puščavah, vsakdanji tropični nalivi? Vse to — mimo drugega — dokazuje, pravi Hörbiger, da smo deležni na zemlji vode iz vsemirja, brez katere bi se bila zemlja že izpremenila v puščavo, kajti »zemeljski vodni krogi« ne more biti nikak »perpetuum mobile«. Veliko znanstvenikov pobija Hörbigerjev nauk o svetovnem ledovju, dočim se drugi izjavljajo zani-

Tudi korali imajo svojo zgodovino

Hitlerjeve napadalne čete ob slovesnih smotrah nastopajo ob zvokih korala »Ich bete an die Macht der Liebe«. O tem koralu prinaša »Neue Zürcher Zeitung« naslednje pojasnilo: »Ta takomenovani koral je nekoliko izpremenjeni izrezek iz neke maše Dimitrija Bortnjanskega (1882), ruskega Palestrine, iz Ukrajine, ki je po študijah v Italiji postal ravnatelj carske godbe v Petrogradu. Ta mašni fragment je sprejel Tschertlitzky, organist petrograjske nemške cerkvene občine, v koralno zbirko, ki jo je l. 1825. izdal tamošnji župnik Gossner. Ta nekoliko izpremenjeni napev je še danes dodan Gossnerjevemu molitveniku »Gossners Schatzkästlein«. Istočasno pa je prevzela to melodijo ruska vojaška godba ter je znana tudi po vsem Balkanu. Grofica Marija Erbach-Schönbergova pripoveduje v svojih spominih, da jo je na svoje veliko začudenje slišala pri neki bolgarski paradi, ki se je vršila pred njenim bratom Aleksandrom, prvim bolgarskim knezom. Donski kozaki pod Sergejem Jarovom so jo peli zelo zategnjeno. — Nemška armada je prevzela to melodijo v svoj spored za časa nemško-ruskega prijateljstva in njene godbe so jo pri mirozvo redno igrale. Narodni socialisti so mimo drugih tradicij iz cesarske dobe obnovili tudi to. Pesem najdemo tudi po vseh francoskih in angleških cerkvenih pesmaricah in tako tudi v švicarskih.

Tour de France, etapa Belfort-Evian. Na čelu sta zmerom oba Francoza Archambaud in Speicher ter Italijan Guerra.

Zverinjah za mladičke

Po velikih mestih večina otrok nima prilike, da bi prišli v neposredni stik z domačimi živalmi in jih vzljubili. Temu so odpomogli v Berlinu na ta način, da so pred nekaj leti uredili v tamkajšnjem vzornem zverinjaku poseben oddelek za mladičke. V tem oddelku je urejeno majhno kmet-sko posestvo in na njem se popolnoma svobodno gibljejo domače in kamerunske ovce in koze z mladiči, dalje pujski, telički, oslički, kokoši, gosi, race itd. Razen tega je sedaj v oddelku osem mladih medvedkov, ki jih odgajajo s steklenico in cucjem, deset mladih levčkov, mlad tigerček, mlade opice, dva nojeva piščančka, mlade kamele in mnogo drugih mladih živali. Tam je tudi valil-nica, iz katere skoraj neprestano prihajajo novo-izvaljeni kokoši in rači piščančki. Malo dalje je velika kletka, v kateri »vzgajajo« mladiče divjih živali — prava zverinska šola. Velikomestna deca ima tako priliko, da se do mile volje nagleda in spozna vsakovrstne živali in se ob njih narađuje.

Mollison in njegova žena, ki se pripravljata na polet čez Atlantik

Vaje za možgane

»Times-ov« pomorski poročevalec navaja zanimive podrobnosti »možganske telovadbe« (brains gymnastic), katero redno izvaja britska mornari-ca. Poveljniki bojnih ladij, ki odrinejo na vaje, do-bivajo navadno po 17 zapečatenih pisem. Na od-prtem morju razvija admiralska ladja zastavice s številko onega pisma, ki ga morajo kapitani od-preti. Notri je navadno vprašanje, na katero je treba takoj odgovoriti, ali pa povelje, ki ga morajo ladje čimprej izvršiti. Zmagovalec pri tekmah dobi posebno pismeno priznanje, ki se visoko ceni pri britski mornarici. Admirali zastavljajo častnikom najbolj nepričakovana vprašanja. Ovitek, ki so ga »časno odprli vsi kapitani po signalu poveljni-kove oklopnice letos pomladi, je skrivna vprašanje: »Javite, kateri konj je zmagal pri derbyju leta 1932?« Preden je minila ena minuta, so že dvig-nile vse ladje pestre zastavice, ki so pomenile: »Peti april«. To je bilo lahko vprašanje, ker so itak vsi Angleži vdani športu. Zvijaja je bila edi-no v tem, da se je godila omenjena »možganska telovadba« prav dne 5. aprila. A to ni nikogar izmed častnikov zbežalo. Admiralski zapečateni ovitki večkrat vsebujejo povelje: »Spustite in čim hitreje dvignite sidro«. To je priljubljena stara tekma. Neki kapitan se je vnaprej pripra-vil na ta slučaj. Naročil je črno preplekano le-seno sidro in ga obtežil s kosom svinca. Hotel je s to zvijačo premagati vse nasprotnike. Moral je biti rojen pod srečno zvezdo, ker prihodnje vaje so mu tudi res prinesle zaželeno povelje. Sidro je kakor blisk zletelo v vodo. A utež se je pri spuščanju po nesreči odvezala. Ko so mornarji pričeli dvigati sidro, je splavalo po vodi. Ta ne-pričakovani prizor je nepopisno začudil vse ostale ladje, a ko so mornarji razumeli čudež, so izbruh-nili v nebrzdan smeh in klicali: »hip! hip! hurra!« Podjetni kapitan je prišel pri razvrstitvi tekmo-valcev na zadnje mesto.

Primo Carnera, novi boksarski svetovni mojster, na obisku pri svoji materi, ki jo zelo ljubi.

Sodnik: »Zadnjič ste ukradli 200 dinarjev, se-daj pa zopet sto dinarjev; ali se res ne mislite po-boljšati?«

Tat: »Saj sem se že za sto dinarjev!«

Georg Bernard Shaw se je zelo razveselil, ko je po dolgem času zopet ugledal gospo, ki mu je bila predstavljena v nekem kopališču ob rivijeri.

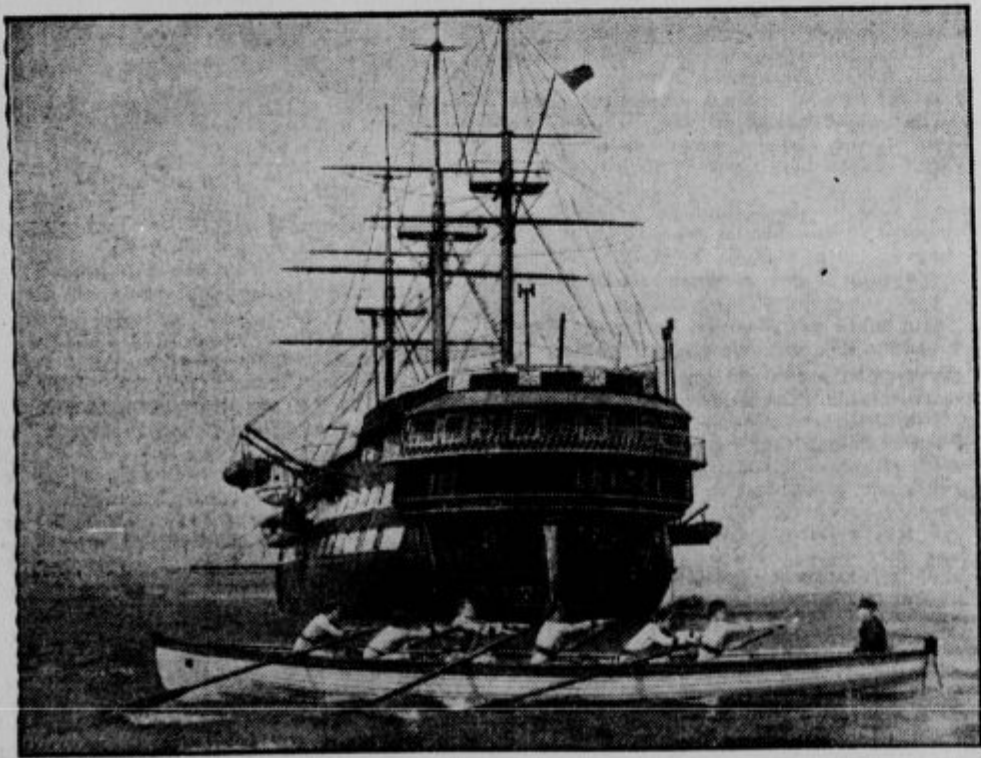
»Vaše lice je sijajno, gospa!«

Ona: »Zalibog da vam ne morem odgovoriti s tako lepim poklonom.«

Nato Shaw nenemiljeno: »Nič zato. Storite kakor jaz: lažite!«

»Plačilni, bržola smrdi!«
»Trenotek, prosim, takoj navijem venti-lator!«

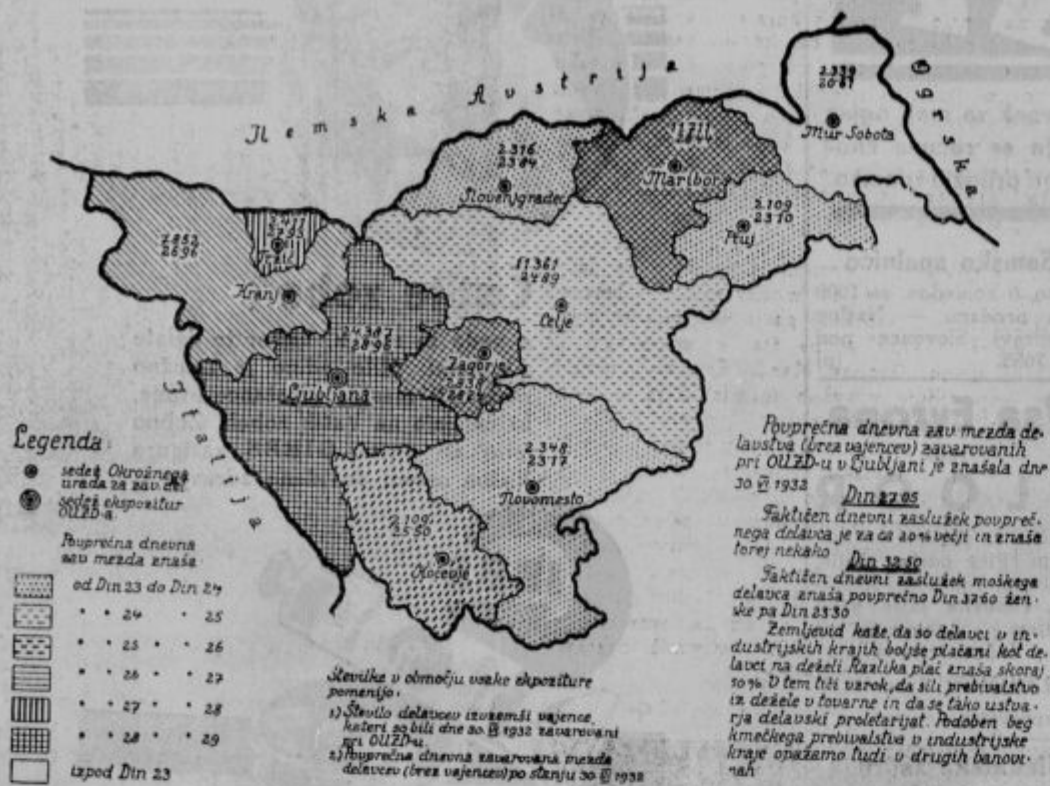

Fregata veteranka »Conways« iz Nelsonovih časov, ki je kakor muzej usidrana na Themsi.

Silvester Matuschka, napadalec na železnico pri Bia-Torbagy-ju, ki ga Avstrijci po obsodbi na pet let ječe izročajo madžarskim oblastem. Matuschka je ukovan v težke verige.

Zemljevid delavskih plač

Iz nemške gospodarske politike

Racionalizacija prepovedana

Nemčija je država, v kateri je poleg severno-ameriških Združenih držav racionalizacija najbolj napredovala. Sedaj pa pada Nemčija v nasprotni ekstrem, ki bo pa prinesel veliko škodo važnemu delu nemške industrije, t. h. strojni, ki je vendar največja nemška industrijska panoga.

Deželna vlada za Turingijo je imenovala komisarja za turistično industrijske in trgovske zbornice. Komisar pa je izdal te dni odlok, po katerem je prepovedano vsako nadurno delo (nad 48 ur tedensko). Poleg tega pa je ukazal posodajalcem, da tudi ne smejo dalj časa zaposlovati strojev, da tako prepreči sploh vsako možnost nadurnega dela.

Važnejši pa je njegov drugi odlok, s katerim je odredil, da se ne smejo postavljati novi stroji, ki bi izpodrinili sedanje pihate steklenine. S tem je v tej strojni prepovedana racionalizacija. Odjemalci steklenih proizvodov, predvsem kemična industrija pa naj kupujejo predvsem ročno delo.

Javna dela

Dne 1. junija je stopil v veljavo zakon o zmanjšanju brezposelnosti. Zakon ima pet delov, v prvem govori o preskrbi dela. Državni finančni minister bo izdal za najrazličnejša dela: hišna popravila, preureditev stanovanj, predmestne male hišice, kmetijske naselbine, regulacijo rek, napravo elektrarn, plinaren in vodovodov, visokih stavb (t. d. za 1 milijardo mark nakaznice na delovni zakon). Pospeševanje se vrši ali s posojili ali pa z dodeljevanjem dodatkov.

V drugem delu zakona je določena davčna prostost za nadomestne nabave orodij, strojev in predmetov obrtnih obratovalnic. Seveda morajo biti novi proizvodi nemškega izvora. Važna je točloba, da novi stroji ne smejo zmanjšati števila zaposlenih.

Prostovoljni darovi

Da se dobe potrebna sredstva za izboljšanje zaposlenosti, se lahko dajejo prostovoljna darila. Možno pa je odstopiti tudi terjatve do dežel ali občin. Vsak darovalec dobi potrdilo, ki mu zagotavlja pri eventualni davčni utaji prostost v slučaju kaznovanja.

Za večjo zaposlenost služkinj

V zadnjih letih je število služkinj zaradi neugodnih razmer padlo od 1 na pol milijona oseb. Z novim zakonom so ukinjeni prispevki za brezposelno zavarovanje služkinj. Poleg tega se državni davki za služkinje znižajo na ta način, da se jih matra kot otroke, katerih število je merodajno pri odmeri davka, odnosno znižanju odmere.

Posojila novoporočencem

Število porok se je zadnja leta v Nemčiji zelo zmanjšalo, kar je ob težavnih gospodarskih razmerah razumljivo. Zaradi tega hočejo dajati novo-

poročencem posojila do zneska 1000 mark, t. j. približno do 18.000 Din. Kdor se poteguje za to posojilo, mora biti njegova bodoča žena med 1. junijem 1931 do 31. maja 1933 najmanj 6 mesecev v službi v tuzemstvu, nadalje mora njegova žena pustiti službo in končno se mora borača žena obvezati, da toliko časa ne bo šla v službo, dokler ima mož dohodek v smislu zakona o dohodnini več kot 125 mark mesečno, torej v našem denarju nad 2250 Din mesečno in dokler ne bo dobljeno posojilo popolnoma plačano. Ta posojila bodo krila s posebnim davkom, ki ga bodo plačevali vsi samei. V zvezi s tem opozarjamo tudi na zgorajšnja določila o olajšavah za služkinje.

Žetev se je začela

V ponedeljek se bo v služaju lepega vremena začela v Vojvodini splošna žetev kakor tudi v Sremu. Ta teden smo imeli na nekaterih krajih že prvo poskusno žetev. Prav tako je v polnem teku žetev ječmena. Vendar je v nekaterih krajih, kjer je bilo vreme neugodnejše, pričakovati zakasnitev želve.

Uradno cenijo, da nam bo letos ostalo pšenice za izvoz okoli 3-4 milj. met. stotov, vendar je glede razvoja cen važno tudi vprašanje finansiranja, ki do danes še ni zadovoljivo rešeno, pa bo imelo gotovo posledice pri formiranju cen. Med raznimi predlogi omenjamo predlog, da naj bi izvozniki dobili v obliki premije povrnjenih del prednostnih carin, ki jih uživa naš izvoz v nekatere države.

★

Banka za mednarodne obračune je izgubila mnogo poslovanja z ukinitvijo transfera in razdelitve nemških reparacij. Poleg tega jo je občutno prizadel padec dolarja. To je najbolj razvidno iz dejstva, da je bilancna vsota zavoda padla v aprilu od 988.7 na 752.3, nadalje v maju na 720.6 in v juniju nadalje na 712.4 milj. švic. fr.

Za zlato klavzulo. V Bazlu je bil te dni osnovan »Mednarodni odbor proti nepriznavanju zlata klavzule«. V njem so zastopniki upuških organizacij Belgije, Francije, Švice in Holandije.

Likvidacija. V likvidaciji je prešla d. d. »Jugoslovanska nafta« v Zagrebu. Nadalje sklicuje občni zbor za 12. julij v Zagrebu »Svepće trgovačke« d. d. Na dnevnem redu je tudi sklepanje o likvidaciji in imenovanje likvidatorjev. Bilanca za 1931 izkazuje pri glavnici 2.0 milj. (brez upnikov) izgube 548 milj., leta 1932 pa 1.096, skupno torej v zadnjih dveh letih 1.644 milj. Din izgube. — Nadalje predlaga obnemu zboru dne 25. julija likvidacijo »Opšte dioničarsko društvo za gradnjo in promet gradjevnim materialom« v Zemunu. Bilanca za 1932 izkazuje pri glavnici 3.5 milj. in upnikih 16.2 milj. izgube 0.7 milj. Din. Podjetje že več let ni obratovalo in je bila pri njem svoječasno udeležena ljubljanska Slavbna družba, d. d.

se tamkaj dva verna, a v stisko in bedo svoje narave ujeta človeka, zakonca Jean in Noëmi, po odločbi približata idealu duhovnega življenja, je pa svet, ki ga nam prikazuje Mauriac v tem romanu, bistveno drugačen. Roman je napisan v obliki dnevnika in je prav za prav izpoved, ki jo je 86 letni starček napisal svoji ženi. Prav zato seže tudi globlje do uganke človekove narave in duše, zakaj tisti, ki je tu opazoval sebe in življenje, je bil človek sam. Prav tako pa ravno to omogoča pisatelju, da tudi v zunanji zgodbi zajame življenje v večji širini.

Pisatelj stremi, dasi popolnoma netendenčno, življenjsko in umetniško svobodno, za tem, da bi odkril podobo pravega krščanstva, ki je pač predvsem v ljubezni ter čuti pravčnosti in resnice ter jo ločil od lažne, zgolj formalne ali celo samo formalistične vernosti. Roman ima zategadelj poleg umetniškega izrazila katoliško apologetičen in reformatoričen značaj. Avtor je postavil zato ves roman na borbo, ki jo bje v sebi in zunaj sebe svobodomiseln, a v tajnih globinah samega sebe neke religiozno ranjeni in vznemirjeni starček, ad-vokat Louis. Nasproti njemu pa je postavil pisatelj francosko aristokratsko meščansko družbo, ki je na zunaj sicer še verna in sledi še vedno tradiciji, medtem ko jo v resnici že izgubila sleherni živ stik z duhovno resničnostjo, ki bi jo za oblikami veroizpovedi, res morali vedno tudi čutiti kot nadnaravno resničnost, prešinjajočo vse naše življenje. Toda ljudje, ki jih pisatelj opisuje v romanu, se sicer še vedno priznavajo h katolištvu, vendarle pa v njih ni nič več iz žive religioznosti. Ne razumejo, da religija in življenje ne moreta in ne smeta biti ločena, in se v tej usodni zmoti pehajo za zemskimi dobrinami, mamami in cilji: »To, samo to mi je bilo vse življenje tako zoprno: ta robota polvara, to srednje breme krščanskega življenja!« pravi Louis, ki ob teh ljudeh, ki bi mu morali vendarle biti opora in svetilnik, skuša zaman najti podobo vere. Kačja zalega, to so strasti v njem, skopost, odljudnost, sovraštvo — na-

Borza

Denar

Dne 7. julija.

V današnjem prometu so ostali neizpremenjeni tečaji Bruslja, Curiha in Prage. Nadalje je popustil New York, pa tudi London, Pariz in Trst. Učvrstila sta se le Amsterdam in Berlin.

Avstrijski šiling je bil na ljubljanski borzi zaključen po neizpremenjenem tečaju 8.85, na zagrebški je narasel na 8.70, v Beogradu pa je notiral 8.55—8.68. — Grški bini so notirali v Zagrebu 40—42 (41), v Beogradu pa 48.50 bl.

Ljubljana. Amsterdam 2312.07—2323.43, Berlin 1364.03—1374.83, Bruselj 803.57—807.51, London 191.42—193.02, Curih 1108.35—1113.85, New York 4174.93—4208.19, Pariz 225.43—226.55, Praga 170.79 do 171.65, Trst 304.90—307.80.

Skupni promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 53.341 Din.

Curih. Pariz 20.305, London 17.26, New York 375, Bruselj 72.35, Milan 27.35, Madrid 43.40, Amsterdam 208.60, Berlin 123.35, Dunaj 73.21 (58.50), Stockholm 89.25, Oslo 86.70, Kopenhagen 77, Praga 15.36, Varšava 58.05, Atene 2.97, Carigrad 2.485, Bukarešta 3.08.

Dunaj. Dinar notira (valuta) 8.80, priv. 11.30.

Vrednostni papirji

Čvrsta tendenca za državne papirje se nadaljuje in je danes vojna škoda zopet prekorajčila tečaj 200. Promet je bil slab in je znašal na zagrebški borzi: 25.000 7% inv. pos. in 1000 dol. 7% Blera. Nadalje je bilo zaključenih še 10 delnic Priv. agrarne banke, ki je postala zelo čvrsta.

Ljubljana. 7% inv. pos. 46.50 den., agrarji 27 den., vojna škoda 197—200, begl. obv. 33.50 d., 8% Bler. pos. 35 den., 7% Bler. pos. 32.50 den., 7% pos. Drž. hip. banke 52 d., Trboveljska 135 d.

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 45—47 (46.50), agrarji 27—28, vojna škoda 197—200, 8. 196 den., 6% begl. obv. 33—34, 8% Bler. pos. 32.50 do 33.50 (32.50), 7% Bler. pos. 35—36, 7% pos. Drž. hip. banke 53 bl. — Delnice: Narodna banka 3650 den., Priv. agr. banka 216—218 (215), Sečerača Osjek 145—152.50 (10 po 145), Impeks 50 den., Isis 25 bl., Trboveljska 140—160 (30 po 140,—).

Beograd. Narodna banka 3820 bl., Priv. agrar. banka 218—220 (220), 7% inv. pos. 45—45.50 (45.50, 45), agrarji 26.50 bl., vojna škoda 200 do 201 (201.50, 201), 6% begl. obv. 33.65—33.85 (34, 33.80), 8% Bler. pos. 34.50 bl., 7% Bler. pos. 32.50 do 33, 7% pos. Drž. hip. banke 51 bl.

Dunaj. Don. sav. jadr. 50.85, Alpine 12.62, Trboveljska 14.75.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica: vsa po 225.5—230. — Koruza: bč. srem. 72—74, bč. okol. Sombor 73—75, bč. bela, bč. za avgust 76—78, srem. za avgust pariteta Indija 76 do 78, bačka ladja Sava in Begej 76—78, bč. ladja Tisa 77—79. — Moka: bč., ban. št. Og. 330—365, št. 2 330—345, št. 5 310 do 325. — Ostalo neizpremenjeno. — Tendence čvrsta. — Promet: 65 vagonov.

Budimpešta. Tendence: negotova. Promet: negotov. Pšenica: okt. 11.47—11.74, zaklj. 14.75 do 14.78. Rž: marec 12.85—12.97, zaklj. 12.84—12.85; okt. 6.95—7.02, zaklj. 7.00—7.02. — Koruza: marec 7.88—8.06, zaklj. 8.05—8.07; julij 8.20—8.23, zaklj. 8.23—8.26; avg. 8.21—8.30, zaklj. 8.26—8.28.

Chicago. Pšenica: marec 69, julij 59.25, sept. 62.25, december 65. Koruza: marec 36.25, sept. 47, december 51.50.

Winnipeg. Pšenica: julij 50.50, oktober 53.25, december 50.

Živina

Ptujski sejmi. Konjski in goveji sejem v tork 4. julija je bil razmeroma dobro založen in tudi kupčija je bila precej živahna. Prignanih je bilo 542 živali, prodanih pa 240, Cene: krave 2—4 Din; telice 2.50—4.50 Din; volji 3—4.50 Din; bikli 2.50—4 za 1 kg žive teže. Konji po kakovosti od 500—3700 Din. Svinjski sejem dne 5. t. m. je bil precej živahen. Prignanih je bilo 180 rilcev, prodanih pa 94. Cene: 6—9 za kg žive teže, drobna-rija po kakovosti od 115 do 300 Din.

Hmelj

VIII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov.

Zalec v Sav. dolini. 7. julija 1933. V minulem tednu so se vremenske razmere le v toliko izpremenile, da je bilo manj padavin, temperature — posebno nočne — pa so se prej znižale, kot povišale. Rast že itak vitkih rastlin je šla sicer malo navzgor, ne pa v širino. Če ne bo kmalu solnčnih dni in toplih noči, bo letina le srednje velika. — Društveni odbor.

Zatec (CSR). 5. julija. Cene so ostale neizpremenjene 1800—2200 Kč pri mirnem prometu. Letnik 1931 notira 750—800 Kč. — Rastlina je nadalje trpela vsled neugodnega vremena. Splošno stanje se ni izboljšalo, je neenako in zastojalo.

slov je potem takem treba razumeti simbolično — se ob dotiku s temi ljudmi se množi.

Če hočemo pisatelja François Mauriac prav in popolnoma razumeti, moramo prebrati roman do konca. Zakaj šele tam se nam razodene popolnoma jasno, da je v tem samotnem starcu, v tem »brezvercu« gori plamen božje ljubezni svetleje nego v »verniki« ljudeh okrog njega, in da je prav zato, dasi šele ob koncu življenja, našel smisel življenja in priznanju onostranstva ali preprosteje rečeno v veri.

Roman je prevedel dr. Anton Bajec. Priznati moramo, da je prevod prvovrsten. Prevajalec, ki je sourednik nove slovenske čitanke, ima izredno bogat, lep in ritmičen jezik in ga je po tem delu treba uvrstiti med naše najodličnejše prevajalce. France Vodnik.

★

Juljska številka »MLADIKE« prinaša med drugim sledečo vsebino: Ivan Bučer nadaljuje uvodno povest »Čez steno«, kjer prav nazorno riše borbo med človekom in strmino. Finžgar je napisal tople nekrolog »Prelatu Andreju Karlincu: Viktor smolej in Bogdan Zakaz sta prispevala ertici »Novi gospodari« in »Jerna«: pesmi pa France Novšak (Grenka pesem), Vinko Beličič (Bela samarijanka), Ana Galetova (Kresna) in Likovič Joža (Barjanska vas). France Stele nadaljuje razpravo »Kje smo s cerkvenim slikarstvom«, kjer nam podčrtuje avtor misel, da še tako silen umetnik revolucionar ne more povsem mimo ikonografske tradicije (pribl. domač zgled: Pavel Jirak s križevim potom v Pljuhu). Poleg tega nam razjasnjuje Stele razne historične ikonografske oblike, ki so več ali manj časa vplivale na cerkev, slikarje, na nekatere celo negativno (Mati vedne pomoči v Trzinu). To prezanimivo študijo o slovenskem cerkv. slikarstvu pričakujemo po završčku v »Mladiki« — v posebni knjigi! Spis o veljini prebavi (v poglavju o turn) Janeza Plečnika je sila zanimiv, predvsem za vse one (zdravnike ali zasebnike), ki eksper-

Oženil se je, ker...

Nikdar nisem ni-ti sanjala, da bi mogla kedaj osvojiti ljubezen bogatega človeka. Ko pa sva se poročila, mi je priznal, da ga je najprej očarala moja nova, sveža in bela koža. Tajnost le moje privlačilne lepote obstoja v dnevi uporabi nove kreme Tokalon bele barve (brez maščobe), ki vsebuje svežo smetano in pripravljeno oljno olje. Ta vsebina je kombinirana z dodatki, ki krepijo kožo in jo napravijo tudi belo. Krema Tokalon prodir v kožo takoj ter umiri razdražene kožne žleze. Razširjene znojnice zožuje in odstranjuje zajedale. Koža postane v treh dneh nova ter dobi nepopisljivo lepoto in svežino, ki je ne bi bilo mogoče doseči na noben drug način. Prepričana sem, da nežnost, svežina in belina moje kože učinkuje na mojega soprog sedaj s istim magičnim učinkom, kakor na dan naše svatbe.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sobota, 8. julija: 12.15 Plošče 12.45 Poročila 13.00 Cas, plošče 18.00 Radio orkester 19.00 Problem izobraževanja našega naroda (dr. St. Gogala) 19.30 Zunanje politični pregled (dr. Jug) 20.00 Orkester »Gralike« 21.00 Kuplete poje g. Bajde 21.30 Cas, poročila 21.45 Radio orkester in jazz.

Nedelja, 9. julija: 8.15 Poročila 8.30 Gimnastika (M. Dobovšek) 9.00 Versno predavanje 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz cerkve sv. Petra 10.00 Potovanja po Evropi in tujski promet (prof. O. Sest) 10.30 Šege in običaji bosanskih muslimanov (H. Marjanovič) 11.00 Radio orkester 12.00 Cas, plošče 15.00 Kmetijska ura (dipl. agr. Jamnik) 15.30 Valčke in koračnice izvaja Radio orkester 16.30 Ljudska igra »Vražja ženska« (člani Nar. gledališča) 20.00 Duetna ura gg. Gostiča in M. Rusa 20.45 Citraški ter-cet »Vesna« 21.30 Cas, poročila 21.45 Radio-jazz.

Drugi programi

Nedelja, 9. julija:

Belgrad: 19.30 Narodne pesmi 20.20 Večer Turgenjeva — Zagreb: 20.30 Orkestralni koncert in sopran solo — Barcelona: 22.00 Vokalni koncert — Dunaj: 19.20 Koncert vojaške godbe 20.45 Opera »Bajazzo« (Leoncavallo) — Budimpešta: 18.30 Straussova dela — Leipzig: 18.30 Kreuzerjeva sonata, Beethoven 20.05 Opereta »Ciganska ljubezen« (Lehar) — Langenberg 20.45 Nabožna glasba — London: 21.05 Oratorijski vokalni koncert — Milan: 20.30 Opera »Sly« (Wolff-Ferrari) — Praga: 19.00 Koncert vojaške godbe — Rim: 20.45 Opereta »Bambusa« (Carabella). (Iz »Radio-Beograda«)

Prostovoljno gasilno društvo Tacev pod Smar-novo goro si je nabavilo novo motorno brizgalno. Slovensna blagoslovitev brizgalne bo v nedeljo, dne 9. julija ob 2 popoldne. Po slovesnosti bo na pri-jaznem vrtu pri »Koširju« velika gasilska veselica z bogatim srečovanjem in petjem pevskega društva »Zarja«. Sodeluje kompletna godba iz Viča. — K obilni udeležbi se vabijo vsi prijatelji gasilcev!

★

Galerija umjetnina Primorske banovine, Split. Prikaz rada 1931 i 1932. — Kakor si postavljajo vse pokrajine z bogato kulturno zgodovino svoje pokrajinske muzeje ali galerije, je sledila tem tudi Dalmacija, ki je prav za prav bila zibelka vsega hrvatskega kulturnega udejstvovanja preteklih sto-letij. Poleg afirmacije hrvatske kulturnosti ima ta institucija tudi ta velik pomen, da se bo dalo v njenem območju odkriti in utemeljiti mnogim slikarjem, ki so narodnostno prištevani izven hr-vatskega okvirja, njihovo hrvatsko poreklo. Po-leg tega pa bo Galerija umjetnosti žarišče vseh sodobnih in prihodnjih stremiljenj hrvatskih si-likarjev in kiparjev. Knjiga »Galerija umjetnina Primorske banovine« nudi zgoščeno sliko prizade-vanja za ustanovitev tega umetnostnega hrama, notranje delo, ureditev galerije s katalogom slik in skulptur ter med drugim reprodukcije 19 del. Knjiga je tiskana na razkošnem papirju.

★

Včeraj je čisto tiho opravil zlato mašo v Sent Lovrenu na Dolenjskem znani slovenski folklorist Ivan Sasek, ki si je pridobil zlasti velike zaslu-zge v območju belokranjskih etnografskih posebnosti. K temu pomembnemu dnevu mu iskreno čestitamo. Jutri bo sledil o njem daljši članek.

Knjižne zbirke Jugoslovanske knjigarne F. Mauriac: »Kačja zalega«

François Mauriac, ki je bil nedavno sprejet med izbrano število »nesmrtnikov« Francoske Aka-demije, je začel pisateljstvo sicer že pred več kot dvajsetimi leti, vendarle pa je svojo izredno pisa-teljsko nadarjenost pokazal in razvil šele po svo-jem vojni. Po 1. 1920. je napisal vrsto romanov, s katerimi je osvojil domovino in svet, ki ga da-res oba števeta med najodličnejše pisatelje sodob-ne književnosti. Literarna kritika (n. pr. R. Fer-nandez) priznava ne le nesporno umetniško vred-nost njegovih del, marveč ga šteje tudi med ob-novitelje modernega romana, ki so zavrgli pre-trani subjektivizem in lirizem simbolističnih pi-sateljev (moderna), pa tudi enostransko opisni in »novni objektivizem« naturalistov. Posrečilo se jim je tako ustvariti novo vrsto romana, ki skuša za-jeti življenje in človeka v celoti njegove telesno-duhovne eksistence. Zato je v teh romanih objek-tivni svet zgodbe — ki pa nima nobene podobnosti s nekdanjimi »romani« — resničen in ne samo simbol svet prav tako pa sta ta zunanji okvir in podoba vselej ožarjena od notranje človekove luči, od njegovega duha. Duhovne prvine življenja v prvi vrsti mikajo pisatelje omenjene smeri in to je tudi za Mauriacu najznačilnejše, tembolj ker ta pisatelj v svoji umetniški zvestoti stremi za zdru-žitvijo svojega religioznega svetovnega nazora in življenjske pristnosti in spontanosti.

Pri nas smo Mauriacu poznali dosedaj samo po prevodu starejšega romana »Gobavca« je po-jubila, ki ga je pred dvema letoma izdala Jugo-slovanska knjigarna v svoji »Leposlovni knjižnici«. Vendarle pa je novi roman »Kačja zalega«, ki je sedaj izšel ravnotam, nemalo drugačen ter nam kaže pisatelja v popolnoma novi luči. Medtem ko

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pefitna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglašev treba priložiti znamko.

Letovišča

HOTEL »HOM«
v Podhodu, Gorje pri Bledu — oddaja penzije od 32 do 40 Din. Odda tudi več sob s kuhinjo.

Gostilna

veletrgovine z vinom And. Mejač v Komendi pri Kamniku, je prenovljena in zopet odprta. Za izborna vina, izvrstno kuhinjo ter točno postrežbo je najbolje poskrbljeno. — Telefon interurban št. 1. (L)

Službo dobe

Zastopnike

išče posojilnica za obisk privatnih strank za zaključevanje posojil. — Ponudbe na: »Kreditna zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307. — Znamki za odgovor! (b)

Kontoristinja

zmožno knjigovodstva, slov. in nemške korespondence, stenografije, sprejem. Bivše uradnice trgovskih pisarn kolonijalne branče imajo prednost. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe z zahtevki in prepisi sprave na upravo »Slov.« pod »Zanesljiva in resna« št. 7645. (b)

Služkinjo (sobarico)

katera lepo pere in lika, pospravlja boljše in navadne sobe, sprejem. Ponudbe z navedbo zahtevkov, natančno navedbo dosedanjih službovanj — na upravo »Slovenca« pod »Vodovod in električna v hiši« 7646. (b)

Hotelska sobarica

perfektna, stara od 35 let naprej, se išče. Služba je stalna, vsaj 1 leto izpričevalo hotelske službe. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7640. (b)

Zastopnike

za obisk gostiln, hotelov ter tudi privatnih strank, iščem za vse večje kraje v državi. Brezkonkurenčna stvar, visoka provizija. — Predstaviti se osebnost od 8.—12. ure in pismene ponudbe na tv. »Kovina« d. d., Maribor, oddelek: pokrovanje, b

Denar

Poceni posojila

počenši od 2000 Din do 500.000 Din za vse vrste, stanove in poklice, odplačljivo v malih mesečnih obrokih, dajejo »Stavbne Mobilne Zadruga«, Ljubljana, Mestni trg 25/I. — Iščejo poverjenike! (d)

Stanovanja

Trisobno stanovanje

s kopalnico in pritliklino, električna, vodovod — se takoj odda v bližini cestne železnice v Udmatu. Poizve se pri I. Oražem, Moste. (č)

Stanovanje

enosobno, iščeta 2 osebi. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »10 minut od glavne pošte« št. 7652. (č)

Soba s štedilnikom

se odda. Gasilska 8 — Sp. Šiška. (č)

Stanovanje

s tremi sobami, kuhinjo in pritliklino oddam s 1. avgustom v Ljubljani VII, Knezova ulica 32. č

Stanovanje

soba, kuhinja, pritlikline, oddam pod Rožnikom. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7687. (č)

4 gospode

sprejem takoj na stanovanje. Sv. Petra c. 46. (s)

Dve enoposteljni sobi

če mogoče z souporabo kopalnice, iščem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Za dva meseca« št. 7655. (s)

Vnajem

Lep lokal

v Celju, Gosposka 3 in dobro vpeljana krojačnica v Ljubljani — se odda. Pojasnila daje Ivan Krošelj, Lesce 85. (n)

GREŠITE MNOGO

Če ne čitate redno

SLOVENC

Posestva

Droben oglaš v »Slovenca« posestvo ti hitro prodaja; če že ne z gotovim denarjem pač kupca ti s knjižico da.

Hiša

podobna vili, z vinogradom, v dobrem stanju, naprodaj za 80.000 Din, v Poljčanah. — Poizve se pri g. Šup, Poljčane 60. p

Parcela

v Zg. Šiški naprodaj. Blizina remize. Poizve se v Dravljah 124. (p)

Nova hiša

štiristanovanjska, električna, vodovod, kopalnica, velik obdelan vrt, 3 minute od cestne železnice v Udmatu — se prodaja. Poizve se pri I. Oražem, Selo. (p)

Parno pekarno

novi, dobro vpeljana — ugodno prodam v Ljubljani. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7463. p

Hiše, gostilne

posestva, žage, graščine, prodaja Posredovalnica Maribor, Franciskanska ulica 21. (p)

Gostilna

mlin in posestvo ob Dunajski cesti—Motnik — naprodaj. Proda se tudi kmetsko posestvo, kjer se lahko redi 5—10 glav živine. Pojasnila daje I. Bernik, Velenje. (p)

Hiša

nova, z lepim sadovnjakom, vrtom za zelenjavo, veliko njiivo, električna, blizu žel. postaje, v najlepši legi Savinjske doline — se proti gotovini prodaja. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »75.000« št. 7626. (p)

Stavbni prostor

z lepim vrtom ob cesti v Mariboru, blizu glavne pošte, naprodaj. Vprašati Židovska ul. 8, Maribor, Zidanšek. (p)

Krasno posestvo

in mlin, vodna moč stalna, ugodno naprodaj. — Plača se lahko s knjižami zanesljivih denarnih zavodov. — Naslov v podruž. »Slovenca« v Celju.

Auto-motor

Motorno kolo

Ariel 549 ccm, s prikolicco, v dobrem stanju bi zamenjal za solo, okrog 300 ccm. Babič, strugar, Rečica, Laško. (l)

Automobile ali motocikle

svetovnih znamk, najnovije modele, nove — pa tudi rabljena vozila — kupite lahko proti hranilnim knjižicam pri avtozavodki 2UZEK, Ljubljana, Tavčarjeva 11.

Kupimo

Harmonij

rabljen, kupim. Ponudbe z navedbo cene je poslati upravi »Slovenca« pod »Harmonij« 7684. (g)

Prodamo

Če avto svoj start prodajaš ali motorja bi znebil se rad, brž kupcev ti mnogo prižene Slovenec najmanjši inšertat

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam audi v velikih zbirah oauogodne in nalceneje tvrdka Karl Prelog Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg (l)

Modna konfekcija

Najboljši nakup! A. Prešker, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. (l)

Svilene nogavice 12 Din
Flor nogavice 12 Din
Moške dolge nog. 12 Din
Damske kratke n. 6 Din
Otroške kratke n. 3 Din

M. SUŠNIK

Krekov trg 10
nasproti Mestnega doma.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom je mast CLAVEN. — Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča

M. Hrnjak, lekarnar, Sisak

Važite se potvori!

Zaščitni znak

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

nasproti Mestnega doma.

Čistite zobe

z vodo in milom, kakor to delate z rokami. Milo edino je zmožno razkrojiti masne substance hrane, ki ostajajo na Vaših zobeh. Zobno milo ali pasta GIBBS zasigura Vašim ustom dovršeno zdravje.

Energin

krepi kri, živce in apetit!

Odraslim in otrokom!

Za popolno okrepitev otrok 3 velike steklenice, za odrasle 5 do 6 steklenic. V apotekah pol litra Din 35.—. — Po pošti razpošilja laboratorij »Alga« Sušak, 3 stekl. Din 110.—, 6 stekl. Din 220.— in eno zastoj, 12 stekl. Din 440.— in dve zastoji (Odobreno od min. socialne politike in narodnega zdravja S. Br. 4787 23. marca 1932)

Samuel Lover:

RORY O'MORE

Irski ljudski roman.

»Da, mati,« je priznala Kathleen s slabotnim glasom in zardela do ušes. Med tem pa je kolo tako vrtela, da je kolovrat kar škripal in da se ji je nit utrgala.

Med tem ko je Kathleen vezala utrgano nit, je mati iskala nit pogovora:

»No, draga, to je prav; to je naravno in vsako izmed nas čaka to, če je božja volja. A povej mi, kateri je tisti fant, draga Kathleen?«

Kathleen je dvakrat ali trikrat vzdihnila, potem zopet vsa zardela in rekla:

»Rory O'More, mati.«

»Torej ti si tisto srečno dekle?! Blagor ti, otrok, da te je izbral najboljši izmed vseh v deželi!«

»Da, sama sem to že mislila, ampak...«

»Ampak kaj, draga?«

»Shan, saj veš mati...«

»Da, vem, draga,« in mati se je zamislila ter globoko vzdihnila. Trajalo je nekaj časa, da je mogla zopet govoriti. Med tem si je s predpasnikom otrl solzo, ki ji je drsela po licu.

»Če Shan ni mogel dobiti Mary O'More, zakaj ti ne bi mogla Rorija?«

»A Shan je zelo proti temu, mati.«

»Kako to veš, draga?«

»Sluti, da ga imam morda rada.«

»Morda? Ali ga nimaš res rada, Kathleen?«

»Vidiš, mati, povedal mi je o njem stvari, če je vse to res, Rory ni tako dober kakor sem si mislila.«

»Kako misliš to, draga?«

Kathleen je začela materi pripovedovati, kaj vse ji je Regan povedal o Roriju in kaj vse je slišala o Rorijevih pustolovščinah v kleti, kako ga je srečala na sejmu, da ni hotel ničesar priznati in da jo je prosil, naj bi se sešla z njim, da bi ji vse razložil.

»Prosil me je za nocoj pri nasipih poleg mostu...«

»St.« je zašepetala mati in pokazala na Reganovo sobo, »on bdi.«

In res je bdel ter slišal ves pogovor med svojo materjo in sestro. Da bi bolje slišal, se je dvignil v postelji. To je slišala mati. Kathleen je bila pa tako zatopljen v svojo stvar, da je čisto pozabila, da je brat v sosedni sobi.

Regan je poklical mater. Ko je stopila v njegovo sobo, je dejal, da ga je spanje dovolj okrepčalo in da bo vstal.

»Pa bi bilo vendar bolje, ko bi za danes v postelji ostal, Shan.«

»Ne, ne, postelja me ubija; to ni za moža, na svežem zraku mi bo bolje!«

»Pa vendar ne boš šel ven, Shan, in še s takim obrazom!«

»Komur moj obraz ne ugaja, naj me pa ne gleda.« Kljub materinim prošnjam se je oblekel in odšel z doma.

Kam neki gre Shan?« je v skrbeh vprašala Kathleen.

»Bog si ga vedi,« je zamišljeno odgovorila mati. »On nikoli ni rad doma, Bog mu pomagaj!«

»No, mati, kaj misliš, ali naj grem drevi k nasipom?«

»Da, mislim, da je vseeno bolje iti, draga. Ne verjamem, da bi bil Rory tako slab.«

»Tudi meni srce pravi, da ni slab.«

»Zato bi pa bilo dobro, draga, da slišiš, kaj bo povedal.«

»Torej meniš, naj grem?«

»Da, dragi otrok, pojdi. Da pa jeziki ne bodo kaj slabega govorili o tebi, pojdem jaz s teboj.«

Kathleen se je nekaj časa obotavljala, potem pa rekla: »Morda bo pa Rory v zadregi, če te bo videl, mati.«

»Gotovo, draga, saj tudi ne poudem s teboj kar do nasipov. Ostala bom malo zadaj, da me ne bo mogel videti, bom pa dovolj blizu, da ne bo mogel nihče kaj slabega reči o tebi. Kdo ve, kaj vse si ljudje lahko izmislijo.«

Ko sta se domenili, sta pričakovali večera.

Med tem pa Regan ni počival. Iz pogovora med Kathleen in materjo je izvedel, da mati Kathleenino zanimanje za Rorija podpira, kar ga je silno jezilo. Izvedel je

pa tudi za sestanek. Zato se je odločil, da mora ugoden izid sestanka za vsako ceno preprečiti. In v svoji glavi je že sklenil, kako naj se to zgodi. Tista gospodična, ki se je v kleti Roriju vsiljevala, in ki jo je Rory zavrnil, mu ni bila tuja. Vedel je, da Rorija sovraži, ker jo je zavrnil. Regan je torej šel z doma, da bi govoril s tisto nesrečno žensko. Vedel je, kje jo bo dobil, in tudi to, da bo pripravljena, pomagati mu in mu izpolniti željo, ker se bo Roriju lahko osvetila. Razbila mu bo vse njegove nade na dekle s tem, da ga bo obdolžila izdajstva in hinavščine. Vila iz kleti je Reganu takoj ustregla, odšla zvečer na sestanek in izvršila njegov pekleni načrt.

XIX. poglavje.

Tudi kmetske matere se trudijo, da bi poročile svoje hčere.

Ko je Kathleen v mesečini zagledala čedne poteze tiste žene, ki so ji jo pokazali na sejmu, ko je stala na odru, jo je takoj spoznala. Njene poteze so bile namreč take, da jih nisi mogel pozabiti, če si jo le enkrat videl. Kathleen je prišla na nasipe, da bi ji Rory razgalil dvome. Namesto tega pa jih ji je to, kar je videla, še povečalo ter ji vzelo vso vero vanj. Vse to je bilo zanjo preveč. Zdrznila se je, pritajeno kriknila in se zgrudila.

»Glejte, kaj ste storili,« je zakričal Rory in se sklonil nad onesveščeno deklico. Dvignil jo je in držal v svojih rokah. Obrnil se je k vsiljivki, ki mu je prinašala tako zlo, in jo očitajoče vprašal: »Kaj sem vam žalega storil, da sem to zaslužil?«

»Storil?« se je zarežala ona in njene oči so zažarele od sovraštva. »Storil?« je ponovila. »To, česar žena nikdar ne pozabi, nikdar ne odpusti. Zato se bom maščevala. Da, maščevala se ti bom! To je torej tisto tvoje nedolžno dekle! Pa res zelo nedolžno je, da se sestaja z možem ob lepi mesečini! Kako nedolžno je to!«

»Da bi se jezik posušil tistemu, ki si upa reči žal besedo o njej! Spravi se od tod, ti vrag! Tla so oskrunjena, kamor stopiš! Spravi se mi proč s teboj, proč!«

Streslo jo je ob besedah mladega moža. Odšla je vrh brega, a preden je izginila, je iztegnila roko in zaklicala Roriju z glasom, kakor bi prihajal iz pekla: